

**Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget
Årlig vækstundersøgelse 2012**

KOM(2011) 815 endelig

(2012/C 143/12)

Hovedordfører: **David CROUGHAN**

Den 23. november 2011 besluttede Kommissionen under henvisning til artikel 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om:

Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – Årlig vækstundersøgelse 2012

COM(2011) 815 final.

Den 6. december 2011 henviste EØSU's præsidium det forberedende arbejde til Styringsgruppen for Europa 2020.

På grund af sagens hastende karakter udpegede Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg på sin 478. plenarforsamling den 22.-23. februar 2012, mødet den 22. februar, David CROUGHAN til hovedordfører og vedtog med 171 stemmer for, 19 imod og 21 hverken for eller imod følgende udtalelse:

INDLEDNING

- i Nærværende forslag til udtalelse, som afgives med henblik på Det Europæiske Råds forårsmøde, omhandler Kommissionens meddelelse "Årlig vækstundersøgelse 2012".
- ii Med den årlige vækstundersøgelse lanceres det europæiske semester for økonomisk styring 2012, som også er det første semester under den vedtagne lovgivningsramme for styrket økonomisk styring ("six-pack").
- iii I den årlige vækstundersøgelse beskrives de punkter, som EU efter Kommissionens opfattelse skal prioritere i de kommende 12 måneder med hensyn til økonomiske og budgetmæssige politikker og reformer for at fremme vækst og beskæftigelse i henhold til Europa 2020-strategien. Når disse prioriteter er blevet godkendt af Det Europæiske Råd på mødet i marts, skal de indgå i medlemsstaternes nationale politikker og budgetter.
- iv **Del I** af dette forslag til udtalelse har til formål at fremsætte bemærkninger til **generelle spørgsmål forbundet med den årlige vækstundersøgelse**, f.eks. undersøgelsens fokus på vækst, finanspolitisk konsolidering og gennemførelse af reformer, som er aftalt inden for rammerne af det europæiske semester, samt inddragelsen af det organiserede civilsamfund og arbejdsmarkedets parter i undersøgelsesprocessen.
- v **Del II** samler **specifikke bemærkninger og henstillinger vedrørende forskellige EU-politikker**. Den indeholder udførlige kommentarer til Kommissionens fem prioriteter, fremsat i den årlige vækstundersøgelse: fortsættelse af en differentieret og vækstfremmende finanspolitisk konsolidering; genetablering af normale lånemuligheder for erhvervslivet; fremme af vækst og konkurrenceevne; håndtering af arbejdsløshed og sociale konsekvenser af krisen og modernisering af den offentlige forvaltning. Bemærkningerne

stammer fra adskillige nyere udtalelser fra EØSU og ajourfører udvalgets holdning til den årlige vækstundersøgelse 2011 ⁽¹⁾, som blev vedtaget i marts 2011.

- vi Nærværende forslag til udtalelse er endvidere en opfølgning på udtalelsen om det europæiske semester 2011, som blev vedtaget af udvalget i december 2011 ⁽²⁾.

DEL I

EØSU'S BUDSKABER MED HENBLIK PÅ DET EUROPÆISKE RÅDS FORÅRSMØDE

I modsætning til alle de seneste topmøder skal EU vise sin politiske evne til at tackle gældskrisen med ambitiøse og tilstrækkelige foranstaltninger for at genoprette tilliden. En af disse foranstaltninger er et langt større fokus på vækst.

A. INDLEDNING

1. Den årlige vækstundersøgelse 2012 er udarbejdet af Kommissionen i en **dyster sammenhæng**. EU oplever den værste finansielle, økonomiske og sociale krise, også i forhold til tillid, siden EU's oprettelse. Krisens konsekvenser er omfattende: vanskeligheder for husstande og virksomheder, stigende ungdomsarbejdsløshed og langtidsløshed, et stigende antal personer, der risikerer fattigdom og udstødelse, udbredt bekymring i vores samfund, risiko for stigende nationalisme og populisme.

2. EØSU er **dybt bekymret over den manglende indfrielse på nationalt plan** af løfterne, der blev afgivet i forbindelse

⁽¹⁾ Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om "Årlig vækstundersøgelse: En hurtigere samlet EU-løsning på krisen", COM(2011) 11 final, EUT C 132 af 3.5.2011, s. 26-38.

⁽²⁾ Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om "Afslutning af det første europæiske halvår med økonomisk politisk samordning: Retningslinjer for de nationale politikker 2011-2012", EUT C 43 af 15.2.2012, s. 8-12.

med det europæiske semester. Det er mere end nogensinde nødvendigt, at EU viser sin evne til at handle effektivt for at genskabe forbrugernes og investorernes tillid og træffe ambitiøse foranstaltninger til at tackle de nuværende udfordringer. Uden **måltrettet handling og effektiv gennemførelse af reformer på EU- og nationalt plan** står Europa over for en langsigtet vækstkrise og stigende divergens, som medfører yderligere pres på euroområdet.

3. Det europæiske semester 2012 indledes med væsentligt **nedjusterede vækstprognoser** og en betydelig risiko for recession, og udvalget beklager derfor, at det på **EU-topmødet i december 2011** ikke lykkedes at få genskabt tilliden til og troen på styringen i EU, som er voldsomt forringet efter resultaterne af de forskellige topmøder i de sidste 18 måneder. Den åbenlyse manglende vilje på topmødet til at acceptere de dybt forankrede problemer, som den årlige vækstundersøgelse har bragt frem i lyset, har resulteret i en videreførelse af politiske planer, som regeringer og investorer på verdensplan ikke har tillid til – heller ikke de europæiske borgere.

4. Udvalget mener, at de **midler**, der indtil nu er foreslået til afhjælpning af statsgælden og den dertil knyttede finanskrise, er **mangelfulde** og derfor kan tænkes at holde nogle af de dybt forgældede lande væk fra markederne i længere tid end planlagt. Desuden indebærer de en alvorlig risiko for yderligere afsmitende virkning på nogle af de større medlemsstater. Der er fortsat mulighed for misligholdelse i Grækenland. En sådan situation kan have en alvorlig negativ virkning på andre lande med statsgældsproblemer og sætte en kædereaktion i gang, som kunne få alvorlige konsekvenser, ikke blot for den europæiske økonomi, men også for verdensøkonomien. EU har ikke fundet en måde, hvorpå den med sin ubestridelige økonomiske styrke kan beskytte medlemsstater i vanskeligheder mod finansielle angreb. Det har resulteret i, at de globale markeder svækker det europæiske fundament i alvorlig grad ved at angribe EU's strukturelle fragmentering. Problemet er således både af politisk og økonomisk karakter.

5. Udvalget er dybt bekymret over den store usikkerhed som følge heraf og dens **ødelæggende virkning på realøkonomien** i EU med hensyn til færre investeringer samt lavere produktion og beskæftigelse, da investorerne søger større sikkerhed og endda lægger planer i tilfælde af, at euroområdet opløses med de frygtelige globale konsekvenser, som dette vil medføre.

6. Erfaringerne med tidligere kriser i forbindelse med den europæiske integration har vist, at Europa har ressourcerne til at finde løsninger. Udvalget opfordrer EU-institutionerne og medlemsstaterne til at udvise **politisk mod og fremsynethed** og støtte større integration samt give økonomien og investeringer en saltvandsindsprøjtning, hvilket nu er den eneste vej ud af krisen.

7. EU skal bevæge sig væk fra den nuværende tilgang med små nødløsninger på krisen og finde **varige løsninger** på de strukturelle udfordringer, som krisen har blotlagt, og dermed sikre de europæiske borgeres velfærd på lang sigt. Dette indebærer, at man i EU indfører de nødvendige vandtætte skotter, der kan forhindre yderligere angreb, giver de lande, der er i knibe, tid til at komme på ret køl igen og indfører yderligere specifikke foranstaltninger for atter at sætte gang i den europæiske økonomiske vækst.

8. Samtidig med de nødvendige foranstaltninger for at få gældskrisen bragt under en troværdig europæisk forvaltning skal der fokuseres på **store finanspolitisk konsolidering**. Udvalget bifalder, at man i processen vedrørende det europæiske semester indfører meget tættere overvågning af medlemsstaternes budgetpolitikker og af de forpligtelser, der skal opfyldes i henhold til den finanspolitiske aftale. Dog skal det understreges, at der er behov for at analysere de sociale konsekvenser af disse foranstaltninger. Den nye struktur for den europæiske økonomiske styring må imidlertid sikre arbejdsmarkedets parter fortsatte selvbestemmelse og ret til frie overenskomstforhandlinger.

9. Derudover ønsker udvalget endnu en gang at understrege sin fulde støtte til den langsigtede **Europa 2020-strategi**, der indeholder en positiv fremtidsvision og en sammenhængende ramme til gennemførelse af fremsynede reformer med henblik på intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst. Udvalget minder endvidere om behovet for en god balance mellem strategiens økonomiske, beskæftigelsesmæssige og sociale aspekter.

10. Udvalget ser med stor betænkelighed på den **foruroligende afvisning af fællesskabsmetoden** til fordel for et mellemstatsligt princip, som fortrinsvis har været styret af meget få medlemsstater, og som har bidraget til den begrænsede politiske reaktion. Da EU-institutionerne har spillet en underordnet rolle i forhold til det mellemstatslige princip, som har vundet indpas i de seneste to år, er EU's akutte problemer ikke blevet tacklet ud fra Unionens perspektiv, men derimod ud fra enkelte medlemsstaters perspektiv og politiske kritiske situation.

11. EØSU bemærker, at man inden for maksimalt fem år efter ikrafttrædelsen af aftalen om stabilitet, koordinering og styring i Den Økonomiske og Monetære Union, som 25 medlemsstater vedtog den 30. januar, vil træffe de nødvendige foranstaltninger til at **indarbejde aftalens indhold** i EU's lovramme. Derfor opfordrer udvalget de lande, der har meldt sig ud⁽³⁾ af den mellemstatslige proces, der mundede ud i aftalen, om at genoverveje deres holdning.

12. Udvalget støtter, at **Kommissionen skal have en afgørende rolle**, og opfordrer den til at fremlægge modige forslag. Det går ind for, at **Europa-Parlamentet skal involveres fuldt ud** i gennemførelsen af det europæiske semester, samt for større gennemsigtighed og legitimitet for sidstnævnte.

13. Udvalget ønsker at takke Kommissionen for offentliggørelsen af den årlige vækstundersøgelse 2012 i slutningen af november 2011, tidligere end forventet. Selv om der stadig er tale om en stram tidsplan, har dette gjort det muligt for EØSU at diskutere den årlige vækstundersøgelse, konsultere sit netværk af nationale økonomiske og sociale råd og lignende institutioner og fremlægge nærværende udtalelse, inden der træffes beslutning om de årlige prioriteter på Det Europæiske Råds møde i foråret.

⁽³⁾ Det Forenede Kongerige og Tjekkiet.

B. TILSTRÆKKELIGT FOKUS PÅ VÆKST

14. Udvalget mener, at den årlige vækstundersøgelse 2012 på flere måder er en forbedring i forhold til den tidligere vækstundersøgelse.

15. Udvalget bifalder det generelle fokus på vækst og bemærker med tilfredshed, at den årlige vækstundersøgelse 2012 inddrager mange af EØSU's synspunkter fra den seneste udtalelse om den årlige vækstundersøgelse 2011 ⁽⁴⁾.

16. EØSU understreger, at **statsgældskrisen ikke kan afhjælpes uden tilstrækkelig vækst**, hvilket særligt gør sig gældende i kriseramte lande. En lav prioritering af væksten vil medføre stor risiko for at drive mange EU-medlemsstater ud i økonomisk recession og endog depression.

17. I den årlige vækstundersøgelse anerkendes det, at de **finansielle markeder** vurderer bæredygtigheden af medlemsstaternes statsgæld på grundlag af langsigtede vækstprognoser, deres evne til at træffe vidtrækkende beslutninger om strukturreformer og deres vilje til at fremme konkurrenceevnen.

18. Udvalget tilslutter sig den årlige vækstundersøgelses understregning af, at vækstprognosen for alle EU-medlemsstaterne afhænger af **målrettede foranstaltninger i forbindelse med statsgældskrisen og gennemførelse af fornuftige økonomiske politikker**, og at der bruges for meget politisk tid og energi på nødforanstaltninger og ikke tilstrækkelig tid på gennemførelse af de politiske ændringer, som vil genoprette væksten i vores økonomier.

19. Udvalget er helt enig i, at der både skal være fokus på reformforanstaltninger med kortsigtede virkninger på væksten og på den rette vækstmodel på mellemlang sigt.

20. Udvalget gentager, at de tre aspekter af vækst – intelligent, bæredygtig og inklusiv – er indbyrdes forbundne og gensidigt forstærkende. **Fokus** bør fordeles **ligeligt** mellem de økonomiske, sociale og miljømæssige aspekter.

21. Væksten skal være i overensstemmelse med andre mål i Lissabontraktaten, herunder borgernes velfærd. Behovet for reformer bør ses som en **mulighed** for at gøre vores levevis mere bæredygtig.

22. Der skal lægges vægt på vækstfremmende reformer i alle medlemsstater.

23. Den specifikke situation for fem medlemsstater inden for rammerne af EU's og IMF's programmer for økonomisk bistand ⁽⁵⁾

23.1 Udvalget mener, at Kommissionen og Rådet ved hjælp af landespecifikke politiske retningslinjer fortsat skal tilskynde

⁽⁴⁾ Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om "Årlig vækstundersøgelse: En hurtigere samlet EU-løsning på krisen", COM(2011) 11 final, EUT C 132 af 3.5.2011, s. 26-38.

⁽⁵⁾ Grækenland, Irland, Letland, Portugal og Rumænien.

medlemsstaterne til at udarbejde og gennemføre langsigtede vækstpolitikker. Udvalget beklager, at den eneste retningslinje, der i 2011 blev forelagt **de fem medlemsstater inden for rammerne af EU's og IMF's programmer for økonomisk bistand**, var at fortsætte gennemførelsesforanstaltningerne som fastsat i beslutningerne om deres økonomiske bistand.

23.2 Udvalget er **dybt bekymret** over Kommissionens beslutning om, at disse fem lande ikke skal deltage i forberedelsen af den **anden runde af de nationale reformprogrammer** i 2012. EØSU anerkender, at de nationale reformprogrammer stort set dækker det samme område, og at disse lande indgiver deres nationale mål i forhold til Europa 2020-strategien. Dog fjerner dette landene fra den nye styringsproces, der er en helt central del af Europa 2020-strategien, og som blev udarbejdet for at opnå den nødvendige økonomiske konvergens gennem reformer og vedtagelse af bedste praksis. Dette vil navnlig hæmme inddragelsen af borgerne og arbejdsmarkedets parter på nationalt plan i gennemførelsen og revideringen af de nationale reformprogrammer. Det er ikke i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i marts 2011, hvor man sikrede fuld inddragelse af de nationale parlamenter, arbejdsmarkedets parter og andre interessenter i de nye rammer for det europæiske semester.

24. Investering i vækst – en særlig udfordring i denne sammenhæng

24.1 Udvalget er bevidst om, at det kan være en særlig **udfordring** at identificere relevante vækstforanstaltninger. EU's nuværende vanskelige situation i forbindelse med vækst skyldes ikke krisen alene, men også yderligere problemer, som indvirker på EU's økonomiske resultater, f.eks. tab af konkurrenceevne, globalisering, ressourceknaphed (energi, kvalifikationer, osv.), klimaændringer samt en aldrende befolkning.

24.2 Opnåelse af målene i Europa 2020 vil kræve **betydelige investeringer**: f.eks. inden for ikt, traditionel og ny infrastruktur, F&U og innovation, uddannelse og kvalifikationer samt energieffektivitet. Investeringer i grøn økonomi vil fremme innovation samt efterspørgslen efter nye produkter, hvilket vil sætte gang i væksten og samtidig bidrage til den globale økonomis bæredygtighed.

24.3 Dette er en særlig udfordring i sparetider. Men fordelene af disse offentlige investeringer på nationalt eller europæisk plan i retning af intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst er betydelige og kan have en vigtig **løftestangeffekt** og fremme yderligere private investeringer.

24.4 Udvalget mener, at EU har brug for **flere investeringer i projekter**, som fremmer strukturændringer, og som kan medvirke til at fremme medlemsstaternes økonomier i retning af bæredygtig vækst. Relevante projekter skal være i tråd med målene i Europa 2020, f.eks. langsigtede infrastrukturprojekter, som er af stor offentlig interesse, og som giver indtægtsmuligheder.

24.5 Udvalget støtter i denne sammenhæng fuldt ud **Europa 2020-initiativet med projektoptioner**⁽⁶⁾ til finansiering af omfattende infrastrukturprojekter inden for energi, transport og ikt. Det vil være positivt for projektoptionsmarkedet og gøre det lettere for de enkelte projektledere at tiltrække langsigtet lånefinansiering fra den private sektor.

24.6 Udvalget mener, at der bør ydes en større indsats på europæisk plan for at fremme investering. De strukturfondsmidler, der er til rådighed, skal anvendes til at styrke konkurrenceevnen og sætte gang i væksten. Støtte fra EU bør være afhængig af resultaterne og foreneligheden med målene i EU 2020-strategien.

24.7 Udvalget bifalder Europa-Parlamentets og Rådets hurtige vedtagelse af en aftale om **forhøjelse af medfinansieringssatserne** for strukturfondsmidler i lande, der modtager økonomisk bistand fra EU, ECB og IMF – med henblik på hurtig mobilisering af EU-midler til støtte for vækst og bedre absorption⁽⁷⁾.

24.8 På grund af det store pres på de nationale og europæiske budgetter skal medlemsstaterne og de europæiske lovgivere træffe vanskelige beslutninger og fastsætte prioriteter for at **investere i "vækstfremmende foranstaltninger"**, herunder uddannelse og kvalifikationer, F&U og innovation, miljø, netværk, f.eks. højhastighedsinternet, energi og transportsammenkoblinger.

24.9 Det skal understreges, at **iværksætterkulturen**, de sociale iværksætteraktiviteter og opstart af virksomheder, navnlig **SMV'er**, inkl. sociale virksomheder, spiller en vigtig rolle i genopretningen. De er den vigtigste drivkraft for økonomisk vækst, iværksætterrelateret innovation og kvalifikationer samt en vigtig kilde til jobskabelse.

24.10 Arbejdsløsheden er ved at nå et uholdbart niveau i mange medlemsstater med enorme sociale og økonomiske omkostninger til følge. Derfor er det absolut nødvendigt med foranstaltninger på kort og mellemlang sigt, der kan gøre det lettere for de unge og kvinderne at komme ud på arbejdsmarkedet og for arbejdstagere, der er blevet presset ud af arbejdsmarkedet på grund af krisen, at vende tilbage, ligesom der skal skabes muligheder for efter- og videreuddannelse og omskoling. I EU skal der skabes 17,6 mio. arbejdspladser inden 2020.

C. FOR STORT FOKUS PÅ FINANSPOLITISK KONSOLIDERING

25. EØSU er fuldt ud enig i, at budgetmæssig konsolidering er nødvendig for at genoprette de alvorlige finanspolitiske

⁽⁶⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – "En pilotfase for Europa 2020-initiativet med projektoptioner", COM(2011) 660 final.

⁽⁷⁾ Europa-Parlamentets holdning fastlagt ved førstebehandling den 13. december 2011 med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../2011 om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 for så vidt angår visse bestemmelser om finansiel forvaltning for visse medlemsstater, der er i eller trues af alvorlige vanskeligheder med hensyn til deres finansielle stabilitet – P7_TC1-COD(2011)0209.

ubalancer og genskabe tilliden. Dog er udvalget bekymret over den store vægt, der lægges på **spareforanstaltninger** i den finanspolitiske aftale. Der må foretages en effektiv social konsekvensanalyse af disse foranstaltninger og gøres alle mulige bestræbelser på at sikre, at de ikke øger risikoen for fattigdom og social udstødelse. Udvalget mener, at det er vigtigt at skabe den rette balance mellem finanspolitisk konsolidering og vækst. Finanspolitisk disciplin i sig selv og spareforanstaltninger vil ikke være tilstrækkelige til at gøre EU bæredygtigt. Hvis der er behov for spareforanstaltninger i et vist omfang, skal foranstaltningerne være socialt afbalancerede og tage højde for den måde, hvorpå de kan påvirke de forskellige sociale grupper. Udvalget bakker op om Christine Lagarde, IMF's administrerende direktør, der advarer om, at generelle budgetnedskæringer i samtlige EU-lande blot vil øge risikoen for recession.

26. EØSU frygter, at **aftalen om stabilitet, koordinering og styring i Den Økonomiske og Monetære Union**, som 25 lande nåede til enighed om den 30. januar, ikke vil tilvejebringe en løsning på den nuværende krise. Selv om den bør medføre større overholdelse af stabilitets- og vækstpagten i fremtiden, er den dog mangelfuld, da den fokuserer på den finanspolitiske balance og er blottet for henvisninger til det hurtige varslings-system og resultatavlen, der har til formål at forhindre, at ubalancer opstår andetsteds i økonomien, såsom i den private sektor, i form af tab af konkurrenceevne eller boligbobler, som alle er vigtige faktorer i denne krise. Økonomisk vækst er en del af løsningen, og den kræver strenge specifikke foranstaltninger, der kan sætte skub i væksten, særligt i de medlemsstater, der er i fare for at havne i en dyb recession. Konsolideringstiltag og reformer må gå hånd i hånd med foranstaltninger til at stimulere væksten.

27. Udvalget ser med bekymring på, at der i den årlige vækstundersøgelse opfordres til flere spareforanstaltninger for at nå budgetkonsolideringsmålene, **selv i tilfælde af et svækket økonomisk klima**. I undersøgelsen opfordres medlemsstater, der drager fordel af økonomiske bistandsprogrammer, til fortsat at "forfølge de aftalte budgetmål, selv om de makroøkonomiske forhold eventuelt ændrer sig", og medlemsstater, der er kommet betydeligt bagud med justeringen under proceduren med uforholdsmæssigt store underskud, opfordres til at "øge deres konsolideringsbestræbelser. Eventuelt begrænsede nedjusteringer af det centrale makroøkonomiske scenarie bør ikke resultere i en forsinket korrektion af de uforholdsmæssigt store underskud".

28. Stabilisering gennem euroobligationer

28.1 De finansielle institutioner investerer i statsobligationer, som de forventer er risikofrie i forhold til deres egne statusopgørelser. Derfor foretrækker institutionerne i øjeblikket at deponere pengene i ECB frem for at købe mere risikofyldte obligationer fra nogle af medlemsstaterne og presser dermed likviditeten ud af det finansielle system.

28.2 For at undgå dette kræves der en større og mere troværdig europæisk platform med henblik på at modstå

markedspresset samt en endnu større rolle for Den Europæiske Centralbank, enten direkte eller indirekte inden for rammerne af EFSF eller EMS.

28.3 Udvalget anerkender, at der er vigtige konsekvenser i forbindelse med moralsk hasard, som kræver en løsning, men dette problem er ikke nær så væsentligt som den eventuelle opløsning af euroområdet. På grund af medlemsstaternes manglende vilje til at garantere for andre medlemsstaters gæld og ECB's vanskeligheder i forbindelse med at udfylde denne rolle opfordrer EØSU til, at man hurtigst muligt **overvejer at indføre stabilitetsobligationer**. Efter offentliggørelsen af Kommissionens grønne bog om stabilitetsobligationer arbejder EØSU på en separat udtalelse om dette emne.

D. TILSTRÆKKELT FOKUS PÅ GENNEMFØRELSE

29. Europa 2020-strategien har til formål at sikre EU's konkurrenceevne i den tiltagende globale konkurrence. Derfor bifalder udvalget i høj grad Kommissionens **store fokus** i den årlige vækstundersøgelse på den manglende effektive gennemførelse af reformerne på nationalt plan.

30. Udvalget bemærker med stor bekymring, at medlemsstaternes fremskridt i forbindelse med **gennemførelsen** af retningslinjerne i den årlige vækstundersøgelse 2011 **ikke lever op til forventningerne** til trods for den presserende situation. Det tager for lang tid at omsætte beslutninger, der er truffet på EU-plan, i nationale politiske beslutninger.

31. EØSU **opfordrer indtrængende medlemsstaterne til fuldt ud at gennemføre de reformer**, som de har forpligtet sig til at gennemføre inden for rammerne af deres nationale reformprogrammer. De skal påtage sig ansvaret for at gennemføre de ændringer, der er nødvendige i forhold til den fremtidige økonomiske styring. Hermed understreges behovet for at fremme det europæiske semester gennem større inddragelse af nationale parlamenter, arbejdsmarkedet parter og organiserede civilsamfund i medlemsstaterne i drøftelsen og overvågningen af fremskridt i gennemførelsen af de nationale reformprogrammer.

32. Udvalget beklager, at de fastlagte forpligtelser i de nationale reformprogrammer 2011 ikke er tilstrækkelige til at nå de fleste af **målene** på EU-niveau; set i lyset af de voksende bekymringer for, at Europa 2020-målene ikke vil blive nået, anmoder EØSU Kommissionen og særligt de nationale regeringer om at gøre en ekstra indsats for at råde bod på dette skred, der er blevet påpeget så tidligt i programmet, og sikre, at regeringer, interessenter og borgere i alle lande påtager sig et medansvar for og gennemfører deres reformprogrammer.

33. EØSU opfordrer endvidere Kommissionen til at sikre, at alle medlemsstater, herunder de medlemsstater, som modtager økonomisk bistand fra EU og IMF, bidrager til de overordnede mål alt efter deres potentiale.

E. BETYDNING AF DEN ÅRLIGE VÆKSTUNDERSØGELSE OG INDDRAGELSE AF DET ORGANISEREDE CIVILSAMFUND OG ARBEJDSMARKEDETS PARTER

34. Den årlige vækstundersøgelse er grundlaget for opbygningen af **den nødvendige fælles forståelse af de priorite-**

rede foranstaltninger på nationalt og europæisk plan for 2012, som medlemsstaterne derefter skal indarbejde i de nationale økonomiske og budgetmæssige beslutninger og i udarbejdelsen af nationale reformprogrammer og stabilitets- og konvergensprogrammer.

35. Den årlige vækstundersøgelse spiller derfor en **politisk rolle**, og den bør efter EØSU's opfattelse ikke være begrænset til en teknokratisk proces, men skal tage højde for synspunkterne fra Europa-Parlamentet og vigtige interessenter, f.eks. det organiserede civilsamfund og arbejdsmarkedets parter.

36. I den nuværende situation, hvor der hersker en total mangel på tillid til den måde, krisen er blevet håndteret på indtil nu, samt en manglende tillid til EU generelt, er det vigtigt, at Europa inddrager borgerne. **Den sociale og civile dialog** skal styrkes på alle niveauer for at skabe bred enighed om nødvendigheden af reformer.

37. Foranstaltninger til fremme af den europæiske økonomiske styring skal ledsages af tiltag til forbedring af dens legitimitet, ansvar og **medejerskab**.

38. Udvalget opfordrer til en **bedre og mere effektiv inddragelse af organiserede civilsamfundsaktører i det europæiske semester**: på EU-plan med hensyn til den årlige vækstundersøgelse og udarbejdelse af landespecifikke retningslinjer og på nationalt plan i udarbejdelsen, gennemførelsen og overvågningen af fremtidige nationale reformprogrammer. De nationale reformprogrammer bør indeholde detaljerede oplysninger om omfanget af interessenternes aktive inddragelse i processen samt inddragelsen af deres input.

39. Vækststrategien i henhold til Europa 2020 kan kun opfyldes, hvis hele samfundet er engageret, og alle aktører tager fuldt ansvar. I en tid, hvor der træffes vigtige beslutninger, som har konsekvenser for alle interessenter, er deres **medansvar** for reformer vigtigere end nogensinde.

40. EØSU vil fortsat være aktivt involveret i gennemførelsesfasen af Europa 2020-strategien og opfølgningen på den årlige vækstundersøgelse 2012. Udvalget vil fortsætte samarbejdet med sit netværk af nationale økonomiske og sociale råd og lignende institutioner for at fremme **høringen, deltagelsen og mobiliseringen af det organiserede civilsamfund**, både på europæisk og nationalt plan.

DEL II

UDVALGETS FORSLAG TIL KOMMISSIONENS PRIORITETER

i EØSU støtter de fem prioriteter, der ifølge Kommissionen bør danne grundlag for det politiske fokus i 2012: fortsættelse af en differentieret og vækstfremmende finanspolitisk konsolidering; genetablering af normale lånemuligheder for

erhvervslivet; fremme af vækst og konkurrenceevne; håndtering af arbejdsløshed og sociale konsekvenser af krisen og modernisering af den offentlige forvaltning.

- ii Denne del II indeholder en række specifikke bidrag i forbindelse med ovennævnte prioriteter. Der er primært tale om citater fra forskellige udtalelser fra EØSU, som blev vedtaget i 2011, og de udgør en opfølgning på EØSU's holdning til årlig vækstundersøgelse ⁽⁸⁾, vedtaget i marts 2011.

1. Fortsættelse af en differentieret og vækstfremmende finanspolitisk konsolidering

1.1 Konsolidering af de offentlige finanser

1.1.1 EØSU gentager sine synspunkter fra udtalelsen om årlig vækstundersøgelse 2011 under punkt 1: "Gennemførelse af en stram finanspolitisk konsolidering" og punkt 2: "Korrektion af de makroøkonomiske ubalancer".

1.1.2 Vedrørende konsolidering af de offentlige finanser mener EØSU, som udvalget påpeger i punkt 1.1 og 1.2 i udtalelsen om årlig vækstundersøgelse 2011 ⁽⁹⁾, at det handler om at **genskabe balancen i de offentlige budgetter samtidig med, at man undgår at reducere efterspørgslen** på en måde, som vil føre til en recession, der vil skabe yderligere underskud, og som vil få europæisk økonomi ud i en nedadgående spiral. Der bør iværksættes programmer, som kan nedbringe statsgælden, og som er forenelige med den økonomiske genopretning samt de sociale og beskæftigelsesmæssige mål i Europa 2020-strategien.

1.1.3 Europa har brug for at styrke den økonomiske styring for at garantere **finanspolitisk disciplin** i hver enkelt medlemsstat, særligt i euroområdet. Den vedtagne reformpakke, den såkaldte "six-pack", skal sammen med de nye forslag til regulering og det europæiske halvår for bedre koordinering af de økonomiske budgetpolitikker og strengere EU-overvågning gennemføres hurtigt og korrekt.

1.1.4 Finanspolitisk disciplin i medlemsstaterne er ikke en tilstrækkelig forudsætning for vækst og beskæftigelse samt økonomisk og social samhørighed. Udvalget er bekymret for, at de nuværende vilkår for udstedelse af statsobligationer har resulteret i en markedsituation, som risikerer at undergrave den genoprettede stabilitet og vækst.

1.1.5 Derfor bifalder udvalget grønbogen om mulighederne for at indføre **stabilitetsobligationer**. Under forudsætning af strenge regler og en tilsvarende forvaltning på EU-niveau, som skal forhindre moralsk hasard og fremme en ansvarlig og forudsigelig regeringsførelse i medlemsstaterne, mener udvalget, at forvaltningen af statsgæld med fælles garantier i euroområdet i høj grad vil medvirke til, at de aktuelle problemer overvindes, og hårdknuden mellem stramninger og vækst løses.

⁽⁸⁾ Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om "Årlig vækstundersøgelse: En hurtigere samlet EU-løsning på krisen", COM(2011) 11 final, EUT C 132 af 3.5.2011, s. 26-38.

⁽⁹⁾ Ibid.

1.1.6 Fremskridt på dette område vil også give **Den Europæiske Centralbank (ECB)** mulighed for at udfase det opkøbsprogram for statsobligationer, som for nærværende er nødvendigt for at sikre, at individuelle medlemsstater kan refinansiere deres offentlige gæld. I stedet kunne ECB beslutte at støtte de nye stabilitetsobligationer og på den måde skabe øget tillid hos markedsaktørerne, i det mindste i en overgangsperiode.

1.2 Prioritering af vækstfremmende udgifter

1.2.1 EØSU bakker fuldt ud op om prioriteringen af **vækstfremmende udgifter**. Det bør især forhindres, at foranstaltningerne til overvindelse af den økonomiske krise og statsgælden går ud over de offentlige investeringer i almen og faglig uddannelse. Der er behov for, at medlemsstaterne er særligt opmærksomme på de offentlige investeringer i almen uddannelse, forskning og erhvervsuddannelse ved evalueringen af deres mellemfristede budgetmål.

1.2.2 Offentlige støtteforanstaltninger til **forskning og innovation**, herunder specifikke programmer, har vist sig at være særligt vigtige for energiintensive industrier. EØSU anmoder Kommissionen, Rådet og Parlamentet om at styrke disse programmer, der har fokus på energieffektivitet og -diversificering, og gøre dem til en fast del af udviklingsinitiativerne.

1.2.3 I lyset af de nuværende økonomiske problemer anbefaler EØSU desuden, at der investeres mere massivt i **forskning, udvikling, implementering og uddannelse og i de videnskabelige aktiviteter**, der finder anvendelse i de energiintensive industrier. Disse investeringer bør i passende omfang finansieres under det næste rammeprogram og som minimum muliggøre udveksling af erfaringer og resultater på europæisk niveau. Europæiske og nationale programmer bør have større fokus på energieffektivitet, forskning og innovation.

1.3 Aktive arbejdsmarkedspolitikker og arbejdsformidlinger

1.3.1 Som EØSU allerede påpegede i udtalelsen om årlig vækstundersøgelse ⁽¹⁰⁾, bør "aktivering" af arbejdssøgende først og fremmest sikres ved, at arbejdsformidlingstjenesterne er effektive og i mindre omfang vha. såkaldte incitament, der vedrører arbejdsløshedsunderstøttelsen. (...) Med en aktuel rekordarbejdsløshed er problemet på **arbejdsmarkedet** ikke en generel mangel på arbejdskraft, men en mangel på kvalificeret arbejdskraft i nogle medlemsstater samt en massiv mangel på arbejdspladser. Dette må udlignes gennem en øget fokusering på en intelligent efterspørgselspolitik, der fremmer fremtidig vækst og innovation samt bidrager til etableringen af yderligere arbejdspladser.

1.3.2 Udvalget har understreget, at det er de **offentlige myndigheders** ansvar at spille en mere aktiv rolle i uddannelsespolitikken for prioriterede målgrupper, såsom arbejdstagere med færre kvalifikationer eller usikker beskæftigelse, og de mere sårbare grupper, såsom personer med handicap, ældre arbejdsløse og indvandrere. Den offentlige arbejdsanvisning bør også

⁽¹⁰⁾ Ibid.

spille en mere aktiv rolle i ansættelsen af disse arbejdsløse og i udviklingen af aktive beskæftigelses- og erhvervsuddannelsespolitikker. I mange lande vil det være nødvendigt at udbygge den specifikke støtte, som ydes af offentlige arbejdsformidlinger, og ugunstigt stillede grupper skal vies særlig opmærksomhed.

1.4 Reformering og modernisering af pensionsordningerne

1.4.1 EØSU anerkender behovet for at reformere og modernisere pensionsordningerne, men mener, at presset på pensionsordningerne i højere grad skyldes mangel på arbejdspladser og investeringer end demografi. Der er behov for initiativer, der skal få folk til at blive længere på arbejdsmarkedet, suppleret af effektive vækst- og beskæftigelsespolitikker. Kun en egentlig **politik for "aktiv aldring"**, der er rettet mod at få flere til at uddanne sig og få del i livslang læring, kan i væsentlig grad forbedre beskæftigelsesraten for ældre mennesker, der holder op med at arbejde tidligt på grund af problemer med helbredet, arbejdsintensiteten, tidlig opsigelse og manglende muligheder for uddannelse eller for at komme tilbage på arbejdsmarkedet. EØSU tvivler desuden meget på, at den rette tilgang til at tackle de demografiske udfordringer er at sætte den lovbestemte pensionsalder op. En hævelse af pensionsalderen kan øge presset på andre søjler i det sociale sikringssystem som f.eks. invalidepension eller minimumsindkomst (dette har fundet sted i visse medlemsstater), hvilket vil forhindre et egentligt skridt fremad mod sundere offentlige finanser. Ifølge EØSU vil det være langt mere formålstjenligt, hvis den reelle pensionsalder bringes tættere på den gældende lovbestemte pensionsalder.

1.4.2 Særligt skal en konsekvent omstilling til et arbejdsliv, der imødekommer de **ældres** behov, efter EØSU's mening således bestå af en række forskellige foranstaltninger, herunder især følgende centrale elementer: incitament for virksomheder til at skabe alderssvarende beskæftigelse og stabilisere allerede eksisterende job for ældre arbejdstagere, en offensiv arbejdsmarkedspolitik for at genindsætte ældre arbejdsløse i arbejdslivet, omfattende rådgivning og vejledning af arbejdssøgende, foranstaltninger til forbedring af de fysiske og psykiske arbejdsvilkår for ældre arbejdstagere med henblik på at fastholde denne gruppe på arbejdsmarkedet, foranstaltninger til forbedring af arbejdspladser rummelighed til gavn for ældre med et handicap, foranstaltninger for at øge den enkeltes beredvillighed til reelt at arbejde længere, hvilket også indebærer viljen til livslang læring og sundhedspleje, udvikling af og arbejdsmarkedsparternes forhandling om sundhedsfremmede arbejdstidsmodeller i hele karriereforløbet, virksomheders overenskomstmæssige og retlige foranstaltninger til at sikre en større inddragelse af de ældre arbejdstagere i videreuddannelsesforløb, oplysende foranstaltninger til gavn for ældre arbejdstagere, herunder en bred samfundsmæssig bevidstgørelse for at undgå stereotyper og fordomme over for ældre arbejdstagere og give begrebet "aldring" en positiv betydning, rådgivning og støtte til virksomheder, særligt SMV'er, i forbindelse med fremsynet personaleplanlægning og udvikling af en arbejdsorganisation, der imødekommer ældre arbejdstageres behov, skabelse af adækvate incitament til at få ældre i beskæftigelse og beholde dem på arbejdsmarkedet uden dermed at skævvride konkurrencen, udvikling af socialt afbalancerede incitament til at forlænge erhvervsudøvelsen for alle, der kan finde og udøve beskæftigelse, samt udvikling af attraktive modeller for en glidende

overgang mellem arbejdsliv og pension inden for de lovmæssige pensionssystemer, hvor dette er muligt eller hensigtsmæssigt.

1.4.3 Angående direktiv 2003/41/EF om **arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers** aktiviteter og tilsynet hermed gentager EØSU punkt 5.7 i sin udtalelse om årlig vækstundersøgelse 2011 ⁽¹⁾.

1.5 Vækstfremmende skattepolitikker

1.5.1 EØSU gentager punkt 1.4 i udtalelsen om årlig vækstundersøgelse 2011 ⁽²⁾: **Skattebyrden** bør flyttes i retning af nye indtægtskilder.

1.5.2 EØSU er af den opfattelse, at den **finansielle sektor** også skal bidrage til de finanspolitiske stramninger på en retfærdig og effektiv måde.

En afgift på finansielle transaktioner (**AFT**) bør indføres på globalt plan snarere end på EU-plan. Men hvis det viser sig, at vedtagelsen af en AFT på globalt plan ikke er gennemførlig, ser EØSU gerne, at der vedtages en europæisk AFT.

1.5.3 Vedrørende **moms** godkender udvalget uden forbehold Kommissionens initiativ gående ud på at foretage en samlet revision af momssystemet. De operationelle omkostninger for brugerne, de administrative byrder for forvaltningerne og forsøg på svig skal mindskes. Et særlig omtåleligt problem er behandlingen af grænseoverskridende transaktioner.

1.5.4 EØSU støtter og er enig i forslaget til en ny "forordning om administrativt samarbejde på **punktafgiftsområdet**" ⁽³⁾, som det anser for en nødvendig og nyttig opdatering af de gældende regler om at sikre effektiv afgiftsoprkrævning og bekæmpe punktafgiftssvig.

1.5.5 Med henblik på at fjerne dobbeltbeskatning og øge den administrative forenkling i grænseoverskridende transaktioner anbefaler EØSU en etablering af "**kvikskranke-tjenester**", hvor borgere kan indhente oplysninger, betale skatter og modtage de nødvendige certifikater og dokumentation til anvendelse i hele EU samt en forenkling af administrative procedurer i grænseoverskridende transaktioner.

1.5.6 I denne forbindelse opfordrer EØSU til oprettelse af et **Observatorium for Grænseoverskridende Beskatning** i Kommissionens regi, der løbende skal erhverve sig detaljeret og praktisk viden om eksisterende skattehindringer og deres udvikling.

⁽¹⁾ Ibid.

⁽²⁾ Ibid.

⁽³⁾ Jf. COM(2011) 730.

1.5.7 EØSU støtter planerne om et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag (**FKSSG**), fordi det skaber bedre betingelser for virksomheder med grænseoverskridende aktiviteter.

1.5.8 EØSU forventer, at FKSSG vil resultere i, at de skattemæssige efterlevelsomkostninger reduceres betydeligt og medføre en reduktion af de konkurrenceforvridninger på det indre marked, som skyldes skatteretlige bestemmelser. FKSSG fremmer dermed retfærdige og bæredygtige konkurrencevilkår og har en positiv indvirkning på vækst og beskæftigelse.

1.5.9 EØSU støtter revisionen af Energibeskatningsdirektivet (**EBD**), som giver de medlemsstater, der ønsker det, mulighed for at omdanne en del af skatten på arbejdskraft eller kapital til en afgiftsform, som i overensstemmelse med Europa 2020-strategien opmuntrer til en adfærd, der er både miljøvenlig og fremmer energieffektiviteten.

1.5.10 CO₂-afgiftsfaktoren supplerer EU-emissionshandelsordningen (**ETS**).

1.5.11 EØSU beklager imidlertid, at omarbejdningen af EBD ikke er mere ambitiøs og kohærent. Kommissionen har således taget initiativ til at indføje undtagelser eller fravigelser i teksten, som enten har til formål at undgå at genere visse medlemsstater eller at imødekomme andre.

1.5.12 Det prissignal, som er forbundet med afgifterne, trænger ikke igennem, når det gælder brændsel til opvarmning, og vil måske heller ikke gøre det efter omarbejdningen af EBD.

1.5.13 Visse sektorer, såsom landbruget, byggesektoren, offentlig transport osv., er imidlertid stadig helt eller delvist fritaget. Det er vanskeligt at se logikken i alle disse undtagelser, ikke mindst fordi de forplumrer budskabet for dem, som ikke nyder godt af dem.

2. Genetablering af normale lånemuligheder for erhvervslivet

2.1 Et sundt finansielt system

2.1.1 Det er vigtigt at imødegå de alvorlige mangler i **reguleringen af og tilsynet med den internationale finansverden**. Der skal hurtigst muligt rettes op på den stadig større ubalance mellem privatisering af fortjeneste og socialisering af tab i den finansielle sektor. Der skal etableres lovgivningsmæssige rammebetingelser, som sikrer, at de finansielle formidlere opfylder deres primære rolle, som består i at tjene realøkonomien og sikre långivning til reelle projekter gennem investeringer i aktiver i modsætning til gældsbaseerede spekulationer. Enhver offentlig støtte til finansielle institutioner skal ledsages af nødvendige forbedringer i virksomhedsledelsen som et første skridt i retning af en grundlæggende reform af sektoren til støtte for dagsordenen for vækst og beskæftigelse.

2.1.2 EØSU deler Kommissionens bekymring for, at det i fremtiden ikke længere vil være acceptabelt, at **nødlidende finansielle institutioner** modtager støtte på bekostning af de offentlige finanser og de lige vilkår på det indre marked. EØSU håber, at Kommissionen vil gennemføre en omfattende konsekvensanalyse af de omkostninger, menneskelige ressourcer samt lovgivningsreformer, der er nødvendige. Et realistisk forslag bør

ledsages af en tidsplan for ansættelse af arbejdskraft, der tager højde for, at denne måske ikke er umiddelbart tilgængelig på markedet.

2.1.3 EØSU værdsætter de forskellige initiativer, som Kommissionen har taget på baggrund af den voksende kompleksitet og manglende gennemsigtighed i det finansielle system. Udvalget opfordrer derfor finanssektoren til at **anvende de nye bestemmelser korrekt** og gøre brug af selvregulering for at fremme en passende og hæderlig handle måde og derigennem lette adgangen til gennemsigtige finansielle produkter.

2.1.4 EØSU anmoder om, at **oplysning om finansielle forhold** bliver et obligatorisk fag i uddannelsessystemet, som bør videreføres i efteruddannelses- og omskolingsprogrammerne for arbejdstagere. Dette fag bør blandt andet fremme samfundsbevidst opsparring ved at understrege værdien af socialt ansvarlige finansielle produkter. Formidling af finansiell viden, som er fuldt ud tilgængelig for alle, gavner hele samfundet.

2.1.5 EØSU gentager punkt 3.6 i udtalelsen om årlig vækstundersøgelse 2011⁽¹⁴⁾ og bifalder initiativerne om **short selling og credit default swaps**. Disse initiativer vil løse problemet med modstridende ordninger og skabe klare forhold på dette område af de finansielle markeder samt give de kompetente myndigheder beføjelser til at kræve en større gennemsigtighed vedrørende de instrumenter, som er omfattet af forordningen.

2.1.6 EØSU bifalder bestemmelserne om markedsgennemsigtighed, som udvalget forventer vil være yderst gavnlige. Det bifalder Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed, ESMA's regulerende rolle, men påpeger, at en overdreven interventionsiver risikerer at destabilisere markederne.

2.1.7 EØSU vurderer, at etableringen af et brugbart **system for bankafviklingsfonde** kræver, at medlemsstaterne først når til enighed om vedtagelsen af fælles metoder og ensartede regler for at undgå konkurrenceforvridning.

2.1.8 Et vigtigt spørgsmål vedrører det makroøkonomiske scenario. EØSU er bekymret for, at bankafviklingsfondene vil påvirke banksektorens udlånspotentialer ved at **omdirigere ressourcerne**.

2.1.9 EØSU mener, at Kommissionen bør foretage en grundig vurdering af de kumulative virkninger af afgifter og bankafviklingsfonde, inden der træffes foranstaltninger til at indføre **bankafgifter**. Afgørelsen om indførelse af bankafviklingsfonde kræver en vurdering af, hvad hele systemet vil koste, hvordan det vil påvirke banksektorens udlånspotentialer, samt af den tid, der vil gå, inden systemet for bankafviklingsfonde er blevet tilstrækkeligt stærkt eller når sin målstørrelse. EØSU anbefaler, at disse vurderinger baseres på det værste tænkelige scenario.

2.1.10 EØSU bifalder udtrykkeligt, at **multilaterale interbankgebyrer for direkte debiteringer** ifølge forslaget til forordning fremover principielt vil være forbudt. Det giver

(¹⁴) Ibid.

klarhed og gennemsigtighed i de komplekse kontraktforhold, der ligger til grund for betalingstransaktionerne. Det vil især være til gavn for små og mellemstore virksomheder.

2.1.11 Kommissionens konsekvensanalyse viste, at SMV'er ikke vil blive specielt forfordelt af de nye kapitalkrav, men udvalget er fortsat *skeptisk* og ønsker, at Kommissionen følger udviklingen i **bankernes udlån og omkostninger til SMV'er** tæt. EØSU støtter desuden den revision af risikovurderingen for udlån til SMV'er, som Kommissionen vil gennemføre.

2.1.12 Modvægten til den nye forordning må være at gennemføre **genopretnings- og saneringsordninger** på basis af midler som f.eks. redningsplaner. Staten vil fortsat garantere for små indskud, men den moralske risiko, som ubegrænset statsstøtte til fallerede banker udgør, må fjernes. Hvis situationen er tilstrækkelig klar, må investorer, kreditorer og direktører påtage sig det direkte ansvar for det enkelte kreditinstituts sundhed i fremtiden.

3. Fremme af vækst og konkurrenceevne nu og i fremtiden

3.1 EØSU gentager sine synspunkter fra udtalelsen om årlig vækstundersøgelse 2011 under punkt 8: "Potentialet i det indre marked skal udnyttes", punkt 9: "Der skal tiltrækkes privat kapital til at finansiere væksten" og punkt 10: "Der skal gives omkostningseffektiv adgang til energi".

3.2 Forskning og innovation

3.2.1 EØSU anbefaler, at Kommissionen udvikler en integreret strategi for **forskning og innovation** vha. supplerende strukturelle foranstaltninger internt i Kommissionen og de understøttende rådgivende organer samt at man endelig øger det fremtidige budget til fremme af forskning og innovation.

3.2.2 Desuden bifalder EØSU den politiske kerneopgave med at skabe troværdige, **innovationsvenlige rammebetingelser og tilstrækkelig handlefrihed i hele Europa** for at fjerne den byrde, som den nuværende fragmenterede og overbelastede lovgivning samt de omfattende administrative hindringer – i alle 27 medlemsstater og Kommissionen – lægger på potentielle opfindere og innovationsprocesser.

3.2.3 Derfor anbefaler udvalget, at der lægges endnu flere kræfter i at **fjerne de hindringer**, der står i vejen for en hurtig gennemførelse af innovationer og realiseringen af **Innovation i EU**. Med det formål at fremme hele innovationsprocessen på bedre vis, er det efter udvalgets mening nødvendigt, at reglerne for statsstøtte, budgetter, offentlige indkøb og konkurrence, som kan lægge hindringer⁽¹⁵⁾ i vejen for denne målsætning, underkastes en grundig revision i samarbejde med de relevante aktører. Årsagen hertil er balancen og/eller den mulige konflikt mellem konkurrencelovgivning og innovationsfremme. Derfor må lovgivning om konkurrence, statsstøtte og offentlige indkøb ikke gennemføres på en måde, så den bliver en hindring for innovation. Der kan endda være et behov for reformer. Innovationer har sommetider også brug for beskyttelse mod, at de opkøbes af konkurrenter og efterfølgende holdes tilbage med det formål at blokere innovationsprocessen.

3.2.4 Udvalget bifalder især, at innovation får en **bredere og mere holistisk** betydning og definition.

3.2.5 Udvalget anbefaler at tilpasse ledsageforanstaltninger, finansiel støtte og bedømmelseskriterier til begge former for innovation: både til de mere **inkrementelle** innovationer, der reagerer på de fremherskende markeds kræfter og samfundets behov, og de mere **radikale** innovationer, der på den ene side påvirker markeds kræfterne og skaber nye behov i samfundet, men på den anden side ofte først skal overvinde en vanskelig periode med mange udfordringer.

3.2.6 EØSU betoner **SMV'ernes og mikrovirksomhedernes** vigtige rolle i innovationsprocessen og anbefaler, at man skræddersyr støtteprogrammer og -foranstaltninger til deres særlige behov. Udvalget opfordrer endvidere til, at man overvejer at udforme en undtagelsesklausul for nyetablerede virksomheder, der i en passende karenperiode befrier dem for de fleste velkendte administrative byrder og forskellige regler, og desuden giver dem videre incitamenter. Det gælder også for virksomheder inden for den sociale økonomi.

3.3 Det indre marked

3.3.1 EØSU bifalder Kommissionens ambition om at sætte gang i væksten og styrke tilliden til det indre marked. EØSU minder om, at det indre marked er **et centralt element i den europæiske integration** med potentiale til at skabe fordele, som vil kunne mærkes direkte af de europæiske aktører, og bæredygtig vækst i Europas økonomier. Under de nuværende betingelser gør dette, at et fungerende og fremtidsorienteret indre marked ikke blot er ønskværdigt, men uundværligt for EU's politiske og økonomiske fremtid. For at levere disse fordele er det afgørende, at Kommissionens forslag er ambitiøse og ikke blot søger at løse specifikke problemer af begrænset rækkevidde.

3.3.2 EØSU ønsker igen at gentage sin opfordring til en holistisk tilgang. Selvom EØSU mener, at det er afgørende at fremme vækst og erhvervslivets muligheder, er det imidlertid af den opfattelse, at forslagene bør have et større fokus på **forbrugere og borgere** som selvstændige aktører i skabelsen af det indre marked.

3.3.3 EØSU opfordrer til **nul-tolerance over for medlemsstaters manglende gennemførelse af EU-lovgivning** og minder Rådet og Kommissionen om, at forsinket, inkonsekvent og mangelfuld gennemførelse er en stor hæmsko for et velfungerende indre marked. EØSU vil især værdsætte, at medlemsstaterne offentliggør sammenligningstabeller, hvilket vil bidrage til en bedre markedsføring og forståelse af det indre marked.

3.4 Det digitale indre marked

3.4.1 Vedrørende det digitale indre marked gentager EØSU punkt 8.12 i udtalelsen om årlig vækstundersøgelse 2011.

⁽¹⁵⁾ EUT C 218 af 11.9.2009, s. 8, punkt 4.8.

Udvalget har i flere udtalelser i 2011⁽¹⁶⁾ udtrykt sin stærke støtte til gennemførelsen af en ny **digital dagsorden for EU**, der kan tilvejebringe bæredygtige økonomiske og sociale fordele fra et digitalt indre marked, der er baseret på højkvalitets- og højhastighedsinternetforbindelser til rimelige priser i hele EU.

3.4.2 I denne sammenhæng synes EØSU godt om Kommissionens kreative tilgang bag forslaget om at yde støtte til saminvesteringsordninger til fremme af udrulning af hurtigt og ultrahurtigt internet, men efterlyser mere ambitiøse mål for internetforbindelser, hvis Europa skal forblive konkurrencedygtigt på verdensplan. EØSU påpeger den store betydning af **principper om netneutralitet** som grundlæggende politiske mål på EU-niveau og efterlyser en hastende og proaktiv strategi for at forankre disse principper i EU-lovgivningen og sikre, at internettet holdes åbent i hele Europa.

3.4.3 Vedrørende "Den europæiske handlingsplan for e-forvaltning og den europæiske interoperabilitetsramme" støtter EØSU Kommissionens handlingsplan for en bæredygtig og innovativ **e-forvaltning** og minder om, at man bør overholde løfterne fra ministerkonferencen om e-forvaltning, der blev afholdt i 2009 i Malmø. Udvalget går også ind for **en platform for udveksling af informationer**, erfaring og koder baseret på open source-software som beskrevet i den europæiske interoperabilitetsramme og understreger, at hindringerne på nuværende tidspunkt skyldes manglen på et grænseoverskridende retsgrundlag, forskelle i de nationale lovgivninger og medlemsstaternes valg af indbyrdes uforenelige løsninger.

3.4.4 Vedrørende "Fremme af digitale kundskaber, digitale færdigheder og inddragelse i informationsfundet" mener EØSU, at ulige adgang til informations- og kommunikationsteknologi (ikt) primært er en forlængelse af de økonomiske og sociale uligheder, og at ALLE borgere har ret til kritisk viden om indholdet af alle mediebearere. Udvalget finder også, at EU og EU's medlemsstater bør gøre den digitale virkelighed tilgængelig gennem **permanent oplæring i digitale færdigheder** med henblik på at udøve et erhverv og/eller dække personlige behov samt i udøvelsen af medborgerskab, samt at adgangen til infrastruktur og værktøj må betragtes som en grundlæggende rettighed.

3.5 Informationssamfundet

3.5.1 Vedrørende "**Ny forordning om roaming**" påpeger EØSU, at de nye foreslåede prisloftsned sættelser er forholdsmæssige og egnede til at garantere tilgængeligheden af og adgang til en tjenesteydelse af almen økonomisk interesse til rimelige priser, og at de er et skridt i den rigtige retning, dvs. mod på mellemlang sigt at fjerne enhver form for takst, der specifikt opkræves på roaming. EØSU beklager imidlertid, at Kommissionens forslag ikke er ledsaget af en konsekvensanalyse af de nye foranstaltninger for beskæftigelsen og arbejdsvilkårene i mobilkommunikationssektoren.

3.6 Energi

3.6.1 EØSU mener, at effektive grænseoverskridende markeder øger forsyningsikkerheden, optimerer krisestyringen

og begrænser risikoen for omkostningsstigninger, som altid væltes over på slutbrugerne. Den gradvise forbedring af det indre energimarked gør det muligt at opnå betydelige besparelser til gavn for virksomhederne og de private forbrugere.

3.6.2 EØSU bemærker, at engrosenergimarkedene i EU stadig er præget af uensartede vilkår og **diskrimination**. Integrationen af markederne er helt utilstrækkelig på grund af nettets strukturelle mangler, især hvad angår grænseoverskridende sammenkobling. Der er endnu store hindringer for en ikke-diskriminatorisk adgang til nettet og til handel med elektricitet.

3.6.3 Udvalget anser det for absolut nødvendigt at arbejde videre på **opbygningen af et europæisk energifællesskab**, hvor EU's og forbrugernes almene interesser er beskyttet, hvor forsyningsikkerheden er garanteret ved hjælp af passende politikker, der sikrer, at fordelene spredes, og omkostningerne er passende, hvor den sociale, miljømæssige og økonomiske bæredygtighed er sikret, og hvor markedets integritet er beskyttet som et uundværligt element i udviklingen af den sociale markedsøkonomi.

3.6.4 EØSU anmoder om, der anvendes en **integreret strategi** for de interne og eksterne politikker og de dermed forbundne politikker, herunder naboskabs- og miljøbeskyttelsespolitikker. Der må gøres op med den ensidighed, der hersker på energiområdet, ved at gennemføre en stærk fælles politik om energisolidaritet baseret på et diversificeret energimix, der er tilpasset de enkelte medlemsstaters forhold og særpræg. Dog skal den først og fremmest være miljømæssigt bæredygtig.

3.6.5 Vedrørende **energiens bidrag til vækst**:

- påpeger EØSU, at energieffektivitet og energibesparelser primært afhænger af borgernes, virksomhedernes og arbejdstagernes indsats og ændrede adfærd;
- understreger EØSU, at større energibesparelser bør fremme økonomisk udvikling, social velfærd og livskvalitet;
- understreger EØSU betydningen af at vælge de rette instrumenter og mener, at frivillige aftaler er nyttige, mens obligatoriske foranstaltninger er nødvendige, når positive incitamenter ikke virker;
- understreger EØSU betydningen af kraftvarmeproduktion som en yderst effektiv energiproduktion;
- går EØSU ikke gået ind for at fastsætte bindende, overordnede mål for energieffektivitet, men anbefaler, at man fokuserer på at opnå virkelige resultater;
- understreger EØSU behovet for at sikre finansiel støtte og investering, så de nye medlemsstaters store potentiale kan udfolde sig fuldt og helt.

⁽¹⁶⁾ Eksempelvis udtalelse EUT C 107 af 6.4.2011, s. 53, EUT C 376 af 22.12.2011, s. 92, EUT C 318 af 29.10.2011, s. 9, EUT C 24 af 28.1.2012, s. 131, EUT C 24 af 28.1.2012, s. 139.

3.6.6 Vedrørende "**energihandlingsplanen**" anbefaler EØSU, at Kommissionen:

- udarbejder og offentliggør en tilbundsående undersøgelse af hvide certifikater;
- anvender målrettede foranstaltninger i forhold til enkelttilfælde af store uudnyttede potentialer for energieffektivitet og samtidig sikrer, at der i specifikke tilfælde kan ydes statsstøtte;
- kræver, at elektricitet fra kraftvarmeværker sikres adgang til elnettet for at kunne øge kraftvarmeproduktionens andel i varme- og elproduktionen.

3.6.7 Vedrørende foranstaltninger til at fremme af **adfædsændringer** anbefaler EØSU, at:

- energiforbrugeren sættes i centrum;
- man fremhæver den offentlige sektors rolle i forbedringen af energieffektiviteten som et eksempel at følge for virksomheder og husholdninger;
- man undersøger folks adfærd og segmentoplysninger samt oplysningsforanstaltninger rettet mod forskellige brugergrupper;
- det sikres, at brugerne får nytte af foranstaltningerne;
- der om nødvendigt tilbydes gennemtænkte og effektive incitamenter; selv beskedne tiltag kan give resultater;
- både entreprenører og regeringer sørger for, at ekstra investeringer i bygninger afspejles i værdien;
- undervisningen og erhvervsuddannelsen i byggesektoren forbedres og tilpasses;
- man fremmer uddannelse for offentlige forvaltninger i energieffektivitet, herunder grønne indkøb;
- Kommissionen undersøger problemerne og om nødvendigt reviderer bestemmelserne om energiattester for bygninger samt det nye system for miljømærkning af apparater;
- Kommissionen vurderer effekten af intelligente elnet for energibrugerne og foreslår yderligere foranstaltninger for at opnå virkelige resultater;
- velfungerende nationale langsigtede, frivillige aftaler fortsættes og videreudvikles, og at de anvendes i den offentlige sektor;

— alle berørte parter virkelig inddrages – både borgere, virksomheder og arbejdstagere.

3.6.8 EØSU mener, at der er behov for mere effektive foranstaltninger til bekæmpelse af **energifattigdom**, som risikerer at udelukke større befolkningsgrupper (grønne løsninger kan være dyre i form af højere afgifter og/eller større skattetryk, navnlig for de svageste befolkningsgrupper), og at det er nødvendigt at samle europæiske erfaringer for at skabe nye "grønne" job og mindske ulighederne⁽¹⁷⁾ og samtidig sikre "beskyttelsen af borgerne som forbrugere og adgang til energitjenesteydelser og til beskæftigelse, som lavkulstoføkonomien skaber"⁽¹⁸⁾.

3.7 Transport

3.7.1 Vedrørende transportens bidrag til vækst, er EØSU enig i, at transporthvidbogens mål om **en reduktion på 60 % i CO₂-emissionerne** i 2050 ligger på linje med EU's overordnede holdning til klimabeskyttelse, og at der hermed er fundet en balance mellem samfundets behov for hurtige drivhusgasreduktioner og muligheden for inden for kort tid at gå over til at anvende alternative brændstofdskilder til transportsektorens vigtige bidrag til EU's økonomi. EØSU foreslår, at dette langsigtede mål i køreplanen ledsages af en række mere konkrete og målbare mellemlangsigtede mål for mindre olieafhængighed, støj og luftforurening.

3.7.2 Kommissionen behandler behovet for at øge **alternative transportformers** konkurrenceevne. EØSU støtter dette mål, forudsat at det opnås ved at fremme øget kapacitet og kvalitet af jernbaner, indre vandveje og nærskibsfart samt ved at sikre effektive intermodale tjenester, og ikke ved at hindre udviklingen af effektive og bæredygtige vej-tjenester i EU.

3.7.3 Vedrørende transport på det indre marked anerkender EØSU transportens helt centrale rolle som **konkurrence- og velstandsfaktor** og er klar over behovet for at skabe et integreret europæisk transportsystem og for at forbedre bæredygtigheden og fremme transportformer med lave kulstofemissioner, øge energi- og ressourceeffektiviteten, forbedre forsynings-sikkerheden og -uafhængigheden og mindske trafikoverbelastningen. EØSU går ind for den vægt, der lægges på optimering af multimodale logistikkæder og en mere effektiv brug af transportinfrastrukturen. Det støtter også køreplanens strategi, der går ud på i højere grad end i tidligere versioner af hvidbogen at anvende markedsdrevne foranstaltninger.

3.8 Industri

3.8.1 Vedrørende industri støtter EØSU i høj grad den **holistiske strategi** og et forbedret samspil mellem EU's politikker samt en styrket koordinering mellem EU og medlemsstaterne inden for industripolitikken. Målet er en bære- og konkurrencedygtig europæisk industrisektor i den globale økonomi.

3.8.2 EØSU mener, at den forbedrede sammenhæng bør resultere i integrerede strategier for **et fuldt udviklet indre marked** under en social markedsøkonomi skabt vha. intelligent

⁽¹⁷⁾ EUT C 48 af 15.2.2011, s. 65.

⁽¹⁸⁾ EUT C 48 af 15.2.2011, s. 81.

lovgivning, F&U og innovation, adgang til finansiering, en energieffektiv lavemissionsøkonomi, politikker for miljø, transport, konkurrence og beskæftigelse, forbedring af kvalifikationer og kompetencer, handel og relaterede emner samt adgang til råmaterialer.

3.8.3 På trods af klare fremskridt bliver fragmentering af det indre marked og manglende fokus ved med at være et problem, til dels pga. af forskellige erhvervsrelaterede strategier. Sammenhængen mellem **færdiggørelsen af det indre marked og industripolitikker** overses for ofte. EØSU har gentagne gange opfordret til, at der etableres de rette betingelser, som tager højde for behovet for skræddersyede regler for de enkelte sektorer og tematiske spørgsmål, der vedrører de vidt forgrenede værdinetværk på verdensplan.

3.8.4 Industripolitik vedrører alle mulige indbyrdes forbundne former for **fremstillingsvirksomhed og tjenesteydelser**. Grænserne mellem sektorerne udviskes. SMV'er bliver stadig vigtigere, hvad angår såvel merværdi som jobskabelse. Disse faktorer kræver intelligent horisontal og sektoriel lovgivning og/eller regulering samt ledsagende foranstaltninger. Der bør tages højde for kompleksiteten af internationale netværk og integrerede fremstillingsprocesser.

3.9 Tjenesteydelser

3.9.1 EØSU mener, at Kommissionens konklusioner vedrørende **konsekvenserne af tjenesteydelsesdirektivet** og servicesektorens funktion er forhastede. Direktivet trådte først i kraft for et par år siden. Ikke alle medlemsstater er lige tilfredse med direktivet, og de skal omsætte direktivet til national lovgivning på deres egen maner.

3.9.2 **Tjenesteydelsesdirektivet** blev vedtaget under den gamle traktat, hvor det indre marked endnu havde højeste prioritet. I Lissabontraktaten er andre politikområder ikke længere underlagt økonomiske hensyn, men sidestillet hermed. Det er interessant at se nærmere på, hvordan lovgivning og retspraksis, der tog form under den gamle traktat, relaterer sig til den nye traktat.

3.10 Ekstern vækstdimension

3.10.1 Vedrørende den eksterne vækstdimension og **råstof-forsyningsikkerheden** opfordrer EØSU til en mere aktiv udenrigspolitik for at sikre forsyningen med råstoffer til EU's industri. Bilaterale handelsaftaler og diplomati er af allerstørste betydning for at sikre EU's industri råstoffer af kritisk betydning. Dette er en umiddelbar og hård udfordring for EU's nyetablerede diplomatiske tjeneste. Der er ikke blot behov for, at man direkte søger at sikre de vitale råstoffer, men at man også skaber et positivt miljø for EU's interesser i mållandene. Det faktum, at EU er blandt verdens mest populære og vigtigste markeder, skal udnyttes.

3.10.2 Vedrørende adgangen til de **offentlige markeder i tredjelande** bør EU efter EØSU's mening styrke sin forhand-

lingsposition – på grundlag af sin primære og afledte ret – for at få bedre adgang til offentlige kontrakter i tredjelande, eftersom EU har åbnet adgang til over 80 % af sit marked for offentlige indkøb, mens de andre store udviklede økonomier kun har åbnet 20 % af deres markeder op.

3.10.3 EØSU anmoder indtrængende Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om at sørge for en mere effektiv og mere strategisk **beskyttelse**, på såvel internt som internationalt plan, **af EU's interesser** i at få adgang til offentlige indkøb ved at styrke EU's internationale troværdighed, men også den europæiske økonomiske og sociale models fremtid og udviklingsmuligheder.

3.10.4 Udfordringen for **EU's handelspolitik**, som er en del af EU 2020-strategien, er at sikre, at handlen bidrager til vedvarende vækst samtidig med, at man sikrer en fortsættelse af en social markedsøkonomi, og at overgangen til en kulstoffattig økonomi prioriteres. Udvalget mener, at man på en række områder bør præcisere den eksisterende lovgivning, navnlig for så vidt angår tilskud og statsstøtte, og gøre dets værdier og standarder gældende om nødvendigt ved at gøre brug af mekanismerne i WTO's Instans til Bilæggelse af Tvister (DSB) for at bidrage til en retspraksis, der er i bedre overensstemmelse med udvalgets vision om fair konkurrence over for de nye vækstlande.

3.10.5 Vedrørende **handel og investeringer** finder EØSU det afgørende at bevare beskyttelsen af investorerne til gavn for såvel EU's erhvervsliv som udviklingslandene. Udvalget bifalder Kommissionens nye kompetence vedrørende direkte udenlandske investeringer, som vil styrke EU's forhandlingsposition og bør resultere i, at EU bliver en mere central aktør, der får bedre adgang til vigtige tredjelandsmarkeder, samtidig med at investorerne beskyttes, hvilket vil styrke vores internationale konkurrenceevne. Samtidig insisterer EØSU på, at EU's handels- og investeringspolitik skal være konsekvent set i forhold til Unionens økonomiske og andre politikker, herunder miljøbeskyttelse, ordentligt arbejde, sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen og udviklingspolitik. EU's investeringsaftaler bør resultere i, at der skabes et åbent investeringsmiljø kombineret med en effektiv beskyttelse af EU's investorer, som sikrer, at de har handlefrihed i de lande, som de investerer i. I den henseende opfordrer udvalget til, at EU benytter sig af denne lejlighed til at forbedre og opdatere de investeringsaftaler, som Unionen forhandler om. EU bør tage udgangspunkt i egne stærke sider i stedet for blot at efterligne andre. EU skal foretage en kritisk vurdering af de seneste udviklingstendenser i international investeringslovgivning, investeringspolitik og -praksis (herunder voldgifter mellem investorer og stat) med henblik på at sikre, at Unionens overvejelser og strategi for fremtidige investeringsaftaler og investeringskapitler i frihandelsaftaler er både opdaterede og bæredygtige.

3.10.6 **Internationaliseringen af SMV'erne** bør ifølge EØSU gå hurtigere for at åbne op for nye markeder og dermed øge deres muligheder for at skabe arbejdspladser.

3.10.7 **Bilaterale handelsaftaler**, såsom de nylige frihandelsaftaler med Colombia, Peru og Sydkorea, byder på mange potentielle fordele, som kan komme fra aftalernes nye muligheder, og disse fordele bør virksomhederne gøres opmærksomme på. Udvalget mener, at bilaterale aftaler må anses for at være forenelige med den multilaterale proces og kan endog på længere sigt styrke denne. "Vores velstand afhænger af handel", som Kommissionen fastslår. Udvalget understreger dog, at det er nødvendigt med en kvalitativ ændring i tilgangen til disse nye forhandlinger: Med den bilaterale tilgang kan der tages større hensyn til regionale og nationale forskelligheder end med multilaterale aftaler, som pr. definition udformes med et bredere perspektiv. EØSU påpeger, at sådanne bånd er af høj betydning og også vil fremme godkendelsen og videreudviklingen af god praksis inden for miljøbeskyttelse og fremme bæredygtig udvikling samt udviklingen af højere social- og beskæftigelsespolitiske normer. Under de bilaterale forhandlinger skal EU gøre det klart, at det står ved sine værdier og normer inden for socialpolitik, fødevarerikkerhed og miljø. International handel udgør både problemet og løsningen i forbindelse med fødevarerikkerheden på globalt niveau. De internationale samhandelsregler skal fremme fødevarerikkerheden, navnlig i de mindst udviklede lande, og sikre, at disse får toldfri adgang til markederne i industrilandene, men også i vækstlandene i henhold til princippet om særlig og differentieret behandling.

3.10.8 EØSU glæder sig over forslaget fra næstformand i Kommissionen Antonio Tajani om at indføre en "**konkurrenceevnetest**", før man undertegner handelsmæssige partnerskabsaftaler mellem EU og tredjelande. Udvalget er også enig i, at det er nødvendigt inden iværksættelsen at evaluere, hvilken indvirkning alle andre politikinitiativer (på områder såsom energi, handel, miljø, social sikring og forbrugerbeskyttelse) vil få på industriens konkurrenceevne.

3.10.9 For at udvikle en grøn økonomi i den globale konkurrencesituation og bevare sin førerrolle på området, bør EU i egen interesse og for klimaets skyld holde fast ved sine ambitiøse mål om nedbringelse af drivhusgasemissioner. Udvalget foreslår, at der udvikles konsekvensanalyser (konkurrence, beskæftigelse, miljø), og at der afholdes offentlige debatter som forberedelse på overgangen mellem 2020 og 2050, og for at gøre prognoserne for de økonomiske aktører og borgerne sikrere.

3.11 Mobilisering af EU-budgettet for vækst og konkurrenceevne

3.11.1 EØSU mener, at EU i dag på grund af den økonomiske og finansielle krise og kaskaden af voksende underskud i de fleste medlemsstater ikke råder over **budgetmidler** til at gennemføre sin politiske strategi eller opfylde sine forpligtelser i henhold til den nye Lissabontraktat.

3.11.2 EØSU finder, at EU's **budget bør styrkes og have løftestangseffekt**. De nationale budgetter og EU's budget bør supplere hinanden for at opnå stordriftsfordele, som kan være til gavn for EU's store politiske mål.

3.11.3 EØSU opfordrer til, at EU's budget bør være **eksemplarisk** med hensyn til forvaltning, effektivitet, åbenhed og kontrol med de administrative udgifter.

3.11.4 Efter EØSU's mening må **noget for noget-konceptet** forkastes, da det er i strid med værdierne om solidaritet og gensidig fordel af den europæiske integration. Tværtimod er det vigtigt at anvende nærhedsprincippet ved at overdrage EU de områder, som ikke længere giver mening eller virker effektivt på nationalt plan. EØSU bifalder Kommissionens forslag om at vende tilbage til princippet om egne indtægter, som kan nyoprettes eller træde i stedet for nationale afgifter.

3.11.5 EØSU fastholder, at det er nødvendigt med passende private og offentlige midler til fremme af **konkurrenceevne og innovation**, som kan udgøre en modvægt til budgetnedskæringer. EØSU bifalder i høj grad den annoncerede forbedring af de grænseoverskridende vilkår for risikovillig kapital samt forslagene til offentlige og private EU-projektobligationer for investeringer i energi, transport og ikt. Muligheden for projektobligationer på andre områder, f.eks. for forsknings- og demonstrationsprojekter, bør undersøges. Struktur- og samhørighedsfonde må også fokusere på industripolitiske målsætninger. Der skal udvikles nye innovative ideer, som kan tiltrække privat kapital til industrisektoren.

3.11.6 Det har afgørende betydning at fastholde, endda styrke, EU's finansiering af **F&U. Store europæiske projekter**, såsom projekter på energiområdet, samt etableringen af en paneuropæisk infrastruktur, som er samfinansieret af en eller flere medlemsstater, bør resultere i løftestangseffekter.

3.11.7 I oktober 2010 vedtog Kommissionen en meddelelse med titlen Regionalpolitikens bidrag til intelligent vækst i Europa 2020 ⁽¹⁹⁾, som klart understreger betydningen af at udvikle innovation og forskning og udvikling i hele EU og fremhæver den rolle, som regionalpolitikken kan spille i denne sag. Meddelelsen fremhæver også den hidtil relativt langsomme udnyttelse af **midler til innovation**. Det er derfor en forpasset chance, at Kommissionens forslag fra 2011 om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006 for så vidt angår visse bestemmelser om finansiell forvaltning for visse medlemsstater, som er i eller trues af alvorlige vanskeligheder med hensyn til deres finansielle stabilitet (COM(2011) 482 final), ikke giver mulighed for op til 100 % EU-finansiering af innovationsprojekter, som navnlig ville være til gavn for små og mellemstore virksomheder.

3.11.8 EØSU har altid støttet programmet for **transeuropæiske transportnet** og bekræfter atter sin opbakning til dette program. EØSU peger imidlertid på, at det udvidede EU har et øget behov på transportinfrastrukturområdet, og at det er nødvendigt at se på, hvordan de eksisterende politikker og gennemførelsesinstrumenter kan tilpasses til de udfordringer, vi står over for.

⁽¹⁹⁾ Jf. COM(2010) 553.

3.11.9 Det vil kræve betydelige investeringer i infrastruktur, herunder i vejanlæg, hvis **alternative transportformer** skal sikres en højere markedsandel. Generelt at ty til private investeringer og infrastrukturafgifter kan ikke være nogen universal-løsning. Som det fremgår af en række tidligere udtalelser, går EØSU ind for, at de eksterne omkostninger internaliseres inden for transportsektoren. Udvalget er enig i, at "**forurenere betaler**"-princippet betyder, at de økonomiske instrumenter skal afspejle transportens reelle omkostninger for samfundet med henblik på at påvirke markedsadfærden i en bæredygtig retning. I den henseende bør indtægterne fra disse ekstraafgifter øremærkes til udvikling af bæredygtig transport og optimering af hele transportsystemet med det formål at realisere en reelt bæredygtig mobilitetspolitik. Disse afgifter bør ligeledes holdes adskilt fra afgifter, der er indført af finansieringshensyn, dvs. afgifter som er baseret på brugerbetalingsprincippet.

3.11.10 EØSU finder det afgørende at iværksætte en **kombination af politikker**, der omfatter:

- energieffektivitetsfremmende foranstaltninger,
- sikre systemer til CO₂-opsamling og -lagring (CCS),
- konkurrencedygtig udvikling af vedvarende energikilder,
- ombygning af kraftværker med henblik på overgang til kulstoffattig energiproduktion,
- foranstaltninger til at udbygge højeffektiv kombineret kraftvarmeproduktion (combined heat and power production (CHP)).

3.11.11 Med hensyn til "værktøjskassen" for EU's integrerede energimarked finder EØSU det afgørende, at der straks udarbejdes et konsensusbaseret **program for investeringer** på følgende områder:

- intelligente net (*smart grids*) og forbedring af energitransmissionsnettene,
- forskning og udvikling af fælles programmer på områderne energibæredygtighed, nanovidenskab og -teknologi, it-applikationer til makrosystemer i netværk og private mikrosystemer,
- kapacitet til at styre komplekse systemer og sikre en stabil referenceramme for erhvervslivet og de offentlige og private aktører,
- styrkelse af en struktureret, interaktiv dialog med arbejdsmarkedets parter, forbrugere og offentligheden.

3.11.12 EØSU ser gerne, at de **projekter om energidiversificering**, der gennemføres i nabolandene, prioriteres, f.eks. energikorridoren mellem EU, Det Kaspiske Hav og Sortehavet og især Nabuccorørledningen, infrastruktur til flydende naturgas (GNL), sammenkobling af elnet og færdiggørelse af el- og gasinfrastrukturnettene mellem EU og Middelhavslandene (Middelhavsringen) samt realisering af nye olieinfrastrukturprojekter af europæisk interesse som f.eks. Odessa-Gdansk- og Constanta-Trieste-projekterne og Nord Stream-projektet.

4. Håndtering af arbejdsløshed og sociale konsekvenser af krisen

4.1.1 EØSU mener, at den vigtigste **forudsætning for oprettelse af nye arbejdspladser** er en varig og stabil økonomisk vækst. EØSU glæder sig over, at en række institutioner og organisationer har fremsat forslag til veje ud af krisen, hvori der tages hensyn til de sociale aspekter af genopretningen.

4.1.2 Udvalget mener, at det er vigtigt at udvikle tiltag, der muliggør udviklingen af **sektorer med det højeste beskæftigelsespotentiale**, herunder i den kulstoffattige og ressourceeffektive økonomi ("grønne job"), i sundhedssektoren og den sociale sektor ("sølvjob") og i den digitale økonomi.

4.1.3 EØSU peger på udvikling af **iværksætterpotentiale**, navnlig kvinders, **beskæftigelse for de unge** og støtte til flag-skibsinitiativet "Unge på vej" som nogle af de områder, der bør prioriteres.

4.1.4 EØSU mener, at det er helt afgørende, at **iværksætterkultur** og initiativ fremmes inden for nogle rammer, hvor iværksætterne støttes, der er klarhed omkring markedsrisiciene, og den menneskelige kapital er værdsat under overholdelse af nationale kollektive overenskomster og praksis.

4.1.5 EØSU efterlyser særligt en køreplan, der straks vil skabe de rette vilkår for **udvikling af nye innovative virksomheder og støtte til eksisterende SMV'er**, medvirke til at skabe de nye arbejdspladser, der skal til for at komme ud af krisen, og sætte gang i en bæredygtig vækst. Planen bør omfatte foranstaltninger på europæisk, nationalt og regionalt niveau og inkludere såvel kommercielle og ikke-kommercielle virksomheder som virksomheder i socialøkonomien. Der bør i tillæg til køreplanen træffes foranstaltninger om uddannelse af arbejdsløse og unge, så de får adgang til disse nye job.

4.1.6 Fremme af **grønne job** skal ske ved hjælp af en kombination af stok og gulerodsforanstaltninger, som burde fremskaffe de nødvendige midler uden at tære mærkbart på de tomme offentlige kasser. Dette spørgsmål om de finansielle ressourcer vil være afgørende og forudsætter opbakning fra alle parter, eftersom EU 2020-strategien og støtteordningerne ikke vil kunne fungere, hvis medlemsstaterne ikke har noget budgetmæssigt råderum. De virksomheder, der forpligter sig til at skabe bedre job og fremstille på en mere bæredygtig måde, bør fremmes og støttes. Virksomhederne kræver en stabil, klar lovramme – helst med internationalt vedtagne regler. En hurtig, mindelig bilæggelse af problemerne omkring det europæiske patent vil naturligvis være et skridt i den rigtige retning.

4.1.7 Som EØSU har påpeget i sin udtalelse om årlig vækstundersøgelse 2011 spiller **en fornuftig lønpolitik** en central rolle i håndteringen af krisen. En lønudvikling, der retter sig efter den nationale produktivitetstigning for hele økonomien, vil set ud fra et makroøkonomisk synspunkt være udtryk for, at der samlet set er fundet en balance mellem en passende udvikling i efterspørgslen og bevarelse af den prismæssige konkurrenceevne. Arbejdsmarkedets parter må

derfor bestræbe sig på at undgå en tilbageholdenhed på lønområdet, der baserer sig på en *beggar-thy-neighbour*-politik og i stedet lade lønpolitikken tage udgangspunkt i produktiviteten. I den forbindelse afviser EØSU kategorisk det forslag, der også er indeholdt i Kommissionens meddelelse om den årlige vækstundersøgelse 2012 om, at der er behov for at gribe ind i de nationale lønfastsættelsesmekanismer med krav om bl.a. "reformforanstaltninger" for at decentralisere de kollektive forhandlinger. Der må under ingen omstændigheder fortsat sættes spørgsmålstegn ved arbejdsmarkedets parter selvbestemmelse og deres ret til frie overenskomstforhandlinger, hvilket allerede er præciseret klart i forordning nr. 1176/2011 (pakke med 6 foranstaltninger).

4.1.8 EØSU konstaterer, at virksomhederne har brug for forskellige former for arbejdskraft. Det fører til **nye former for beskæftigelse**. Dette indebærer også usikre beskæftigelsesformer, hvor folk ansættes på tidsbegrænsede kontrakter til en lav løn, med ringe social beskyttelse og uden retsbeskyttelse. Ikke alt tidsbegrænset arbejde er usikkert. Højtuddannede selvstændige kan klare sig strålende på arbejdsmarkedet i kraft af kontrakter. Men tidsbegrænset arbejde er dog pr. definition usikkert, når der er tale om lavtkvalificeret eller ufaglært arbejde inden for produktion og tjenesteydelser. Flexicurity kan være en løsning for virksomheders behov for fleksibelt arbejde, men kun under forudsætning af, at sikkerheden ligger på et niveau, som kan sammenlignes med den sikkerhed, et fast arbejde giver.

4.2 Strukturelt misforhold mellem udbud af og efterspørgsel efter arbejdskraft

4.2.1 Et vigtigt element i problemløsningen ligger i et godt og effektivt **samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner, erhvervslivet, arbejdsmarkedets parter og offentlige myndigheder**, særligt i forbindelse med at forudse, hvilke kvalifikationer der vil blive efterspurgt i fremtiden, og med at træffe de nødvendige foranstaltninger i forhold til almen uddannelse og erhvervsrettet uddannelse (VET). EØSU har efterlyst en forbedring af kvaliteten og effektiviteten af erhvervsrettet uddannelse for at øge dens tiltrækning og relevans. Det er misvisende at fokusere på antallet af universitetsstuderende som den eneste indikator, når man udformer uddannelsespolitik, og det har ingen relevans for arbejdsmarkedets behov, når det gælder kvalifikationer. Man skal finde en balance mellem de almene uddannelsessystemer og erhvervsuddannelsessystemerne.

4.2.2 Som følge af den demografiske udvikling – en aldrende arbejdsstyrke og et dalende antal unge, der træder ind på arbejdsmarkedet – og de hurtige teknologiske forandringer i produktionsprocesserne er Europa i fare for at komme til at lide under stor mangel på **kvalificeret arbejdskraft**. Det er derfor af den allerstørste betydning, at alle får varig adgang til arbejdsmarkedet, og at ingen udelukkes. EØSU understreger, at arbejdstagerne skal have mulighed for at ajourføre deres kompetencer og faglige kvalifikationer og for at erhverve nye færdigheder, så længe de er erhvervsaktive. Dermed sikres det, at arbejdstagerne sættes i stand til at tilpasse sig til forandringerne på arbejdsmarkedet, og at efterspørgslen på arbejdsmarkedet efter kvalificeret arbejdskraft kan tilfredsstilles. At tilrettelægge denne proces på en tilfredsstillende og effektiv måde er én af de vigtigste opgaver, EU skal varetage for at forblive konkurrencedygtig i forhold til andre regioner i verden.

4.2.3 EØSU fremhæver, at arbejdstagerne navnlig skal have adgang til **erhvervsuddannelsesprogrammer**. Da det af undersøgelser fremgår, at det ofte er de arbejdstagere, der har mest brug for sådanne programmer, som gør mindst brug af dem, er der behov for forskellige foranstaltninger for forskellige grupper af arbejdstagere.

4.2.4 En stor del af de afsatte midler bør anvendes til de **lavest uddannede arbejdstagere**, da det er dem, der har det største behov for passende uddannelse. Det kan sikres ved tildeling til den enkelte arbejdstager af uddannelsesmidler, der er omvendt proportionale med den pågældendes uddannelsesniveau, således at der stilles flest midler til rådighed for de lavest uddannede.

4.2.5 I forhold til **ældre arbejdstagere** er der behov for en mere aldersbevidst personalepolitik. Selv om pensionsalderen i mange EU-lande bliver hævet, forlader mange ældre arbejdstagere deres arbejdsplads, før de når den nuværende pensionsalder, bl.a. fordi de ikke kan følge med udviklingen. Måltrettet og specifik uddannelse kan bidrage til løsningen af dette problem.

4.2.6 Det er særdeles vigtigt, at uddannelses- og opkvalificeringsindsatsen er **effektiv**. I en række medlemsstater eksperimenteres der med nye, effektive uddannelsesmetoder, og her genopdager man, hvor vigtig læring på arbejdspladsen er. EØSU understreger betydningen af at videreudvikle sådanne forløb og anmoder Kommissionen at sikre dette i kraft af udveksling af god praksis på området.

4.3 Støtte til beskæftigelsen, især til unge og langtidsløse

4.3.1 EØSU gentager sin opfordring til, at man indfører **kvantificerbare EU-mål for beskæftigelsen blandt unge**: særligt 1) et mål for en væsentlig reduktion af ungdomsarbejdsløsheden og 2) en maksimal frist på 4 måneder for aktivering af unge som søger beskæftigelse eller uddannelse. Det har givet beskedne resultater at overlade opstillingen af specifikke mål for unges beskæftigelse til medlemsstaterne. Kun enkelte lande har indarbejdet sådanne mål i deres nationale reformprogrammer.

4.3.2 EØSU glæder sig over, at udvalgets opfordring til, at medlemsstaterne sikrer, at alle unge inden for fire måneder efter en afsluttet uddannelse skal være i beskæftigelse, fortsætte deres uddannelse eller deltage i aktiveringstiltag, er blevet indarbejdet i flagskibsinitiativet "Unge på vej" i form af forslaget om en **"ungdomsgaranti"**.

4.3.3 Medlemsstater, som står i en særlig vanskelig arbejdsmarkedssituation på ungdomsområdet, og som for nærværende samtidig skal overholde restriktive budgetkrav, skal have lettere adgang til **EU-fondsmidler** i forbindelse med foranstaltninger, der er i tråd med "ungdomsgarantien". Det er nødvendigt med pragmatiske og fleksible fremgangsmåder og forenklinger lige fra forvaltning og anvendelse af støtten til et midlertidigt bortfald af national medfinansiering ved støtte fra ESF og andre EU-fonde.

4.3.4 EØSU har allerede understreget vigtigheden af, at man på trods af den nye prioritering i de offentlige budgetter, som er blevet en nødvendighed i alle EU-stater som følge af den økonomiske krise, bibeholder og om nødvendigt forøger den nationale og **europæiske støtte til unges uddannelse og beskæftigelse**. I den henseende opfordrer EØSU til, at der i det nye finansielle overslag fra 2014 afsættes tilstrækkelige midler til ungdomsspecifikke initiativer.

4.3.5 Nogle lande har under visse betingelser forbedret adgangen til **arbejdsløshedsydelse** for ugunstigt stillede grupper – hermed også unge – under krisen. Disse foranstaltninger var imidlertid tidsbegrænsede, eller de risikerer at blive afskaffet inden for rammerne af planlagte spareprogrammer. EØSU opfordrer generelt til, at man undersøger de unges krav om, at de bør have ret til støtte i tilfælde af arbejdsløshed og forbedrer perspektiverne for de personer, som er arbejdssøgende, men som hidtil ikke har kunnet gøre nogen krav gældende. Det tilrådes ligeledes, at der i den henseende fastsættes relevante mål i de nationale reformprogrammer. Dette ville være et vigtigt bidrag til imødegåelse af den skrøbelige situation som mange unge befinder sig i ved overgangen til arbejdsmarkedet.

4.3.6 Aldersgruppen 15-24 år har ikke blot en arbejdsløshedsprocent som er dobbelt så høj som hos voksne, procentdelen af **usikre ansættelsesforhold** (i enkelte lande over 60 %) er ligeledes dobbelt så høj. Omfanget af ikke-regulerede lærepladser og praktikophold (først og fremmest i Sydeuropa) og antallet af unge, som arbejder i job på et lavere niveau end deres oprindelige uddannelse, er stigende. EØSU fraråder, at der sættes på ustabile og udsigtsløse løsninger ved integrationen på arbejdsmarkedet: I stedet for at sætte på usikre ansættelsesforhold og usikre kontrakter skal der gennemføres foranstaltninger, som sikrer, at tidsbegrænsede ansættelser og job med lav løn og ringe social sikring ikke bliver normen for unge. Med hensyn til Kommissionens **initiativ vedrørende praktikophold** støtter EØSU en passende europæisk kvalitetsramme, som også bør markedsføres blandt virksomhederne, således at disse tilbyder lærerigt arbejde med faste kontrakter, også til lavtuddannede unge. Det dobbelte læringsystem, som kombinerer almen og faglig uddannelse, giver gode resultater i flere lande, og det bør undersøges om en delvis overførsel til andre lande er en mulighed.

4.3.7 Den fortsatte kriserelaterede stagnation i efterspørgslen efter arbejdskraft fører til en stigning i langtidsledigheden, hvilket resulterer i alvorlige problemer med integrationen på arbejdsmarkedet og stigende fattigdom blandt personer i den erhvervsaktive alder og unge, som lever i familier, hvor ingen har kontakt til arbejdsmarkedet. **EØSU anbefaler, at medlemsstaterne gør en særlig indsats for at oprette inklusive overgangsarbejdsmarkeder, hvor der ved hjælp af offentlige midler oprettes et passende antal relevante arbejdspladser**. Dermed sikres det, at de langtidsledige bevarer deres arbejdsvaner og forbedrer deres færdigheder. Dette vil forebygge øget fattigdom blandt erhvervsaktive og sikre en blød overgang til det åbne arbejdsmarked, når krisen er overstået.

4.4 Socialt entreprenørskab

4.4.1 Socialt iværksætteri er et nøgleelement i **den europæiske sociale model**. Det bidrager i særlig grad til samfundet og til opfyldelsen af Europa 2020-målene ved at skabe arbejdsplad-

ser, udvikle innovative løsninger på borgernes problemer og fremme den sociale sammenhængskraft, inklusion og aktivt medborgerskab.

4.4.2 EØSU mener, at man ved at fremme socialt entreprenørskab, især i det nuværende barske økonomiske klima, både kan udbygge **vækstpotentialet og tilføre samfundet en merværdi**. For at konkretisere potentialet bør der udformes og iværksættes en omfattende politisk ramme med inddragelse af en bred vifte af interessenter fra alle sektorer i samfundet (civilsamfundet, den private og offentlige sektor) på alle niveauer (lokalt, regionalt, nationalt og europæisk).

4.4.3 Medlemsstaterne og EU-institutionerne skal sikre, at socialøkonomiske virksomheder medtages og medtænkes i **det offentlige virksomhedsrettede politikinitiativer og programmer** på samme vilkår som andre former for virksomheder.

4.4.4 Bedre **adgang til kapital** og skræddersyede finansieringsinstrumenter er en prioritet for socialt iværksætteri. Kommissionen bør samle og formidle eksisterende initiativer vedrørende god praksis og innovation i medlemsstaterne såsom hybrid kapital og former for samspil mellem offentlig og privat kapital samt sikre, at den nugældende EU-lovramme ikke er til hinder for udvikling af nye instrumenter.

4.4.5 Det er afgørende, at **den næste strukturfondsprøveperiode** udtrykkeligt kommer til at omfatte programmer for opstart og udvikling af socialøkonomiske virksomheder.

4.4.6 Kommissionen bør søsætte en EU-omspændende sammenligning af **tilgange til offentlig finansiering**, som er særligt egnede for socialt iværksætteri. Kommissionen bør fremme og vurdere udbredelsen af udbud med sociale hensyn og håndtere spørgsmålet omkring "overregulering" i indkøbsaftaler. Ved gennemgangen af statsstøtteregele bør Kommissionen overveje fuld fritagelse for sociale tjenester af almen interesse eller anmeldelsesfritagelse for alle mindre offentlige tjenester og visse sociale tjenester for at tilskynde til opstart af flere socialøkonomiske virksomheder.

4.4.7 På baggrund af disse virksomheders varierende retlige former og særlige sociale opgaver har nogle medlemsstater givet dem visse **skattefordele**. De bør tages op til revision og formidles videre for at tilskynde til udvikling af passende regler.

4.5 Beskyttelse af udsatte personer

4.5.1 Som EØSU allerede har påpeget i sin udtalelse om årlig vækstundersøgelse 2011, og som Kommissionen også indirekte anerkender, skal **socialsikringssystemer** betragtes som en produktiv investering, som kommer alle til gode. Med en kombination af arbejdsløshedsunderstøttelse og en dynamisk arbejdsmarkedspolitik kan man stabilisere økonomien og tilskynde folk til aktivt at tilpasse sig forandringer ved, at de forbedrer deres kompetencer og tager effektive initiativer til at søge ny beskæftigelse og gennemgå omskoling. Man bør være sig for at fastsætte strengere kriterier for arbejdsløshedsunderstøttelse. Der er nemlig en risiko for, at udelukkede personer

kommer i en endnu mere usikker situation, hvilket er en alvorlig hindring for deres faglige (re)integration. Denne udstødsespolitik kan også føre til en forskydning til andre sektorer af den sociale beskyttelse som f.eks. social bistand eller arbejdsudygtighed, hvilket ikke er ønskeligt.

4.5.2 EØSU understreger, at arbejdstagerne har behov for **en sikker indkomst og social beskyttelse** for at kunne fungere optimalt og uden frygt for fremtiden i et samfund, der er under hastig forandring.

4.5.3 EØSU opfordrer EU-institutionerne til at forsvare **de europæiske sociale standarder** med større overbevisning. Manglen på handling på dette område har bl.a. medført et stigende antal arbejdende fattige, stigende ulighed og stadig større frygt for fremtiden kombineret med faldende tillid indbyrdes mellem borgerne og mellem borgerne og de samfundsmæssige institutioner og myndighederne. Det gælder ikke alene i forhold til de nationale myndigheder, men også i forhold til EU-institutionerne, hvilket den voksende euroskepticisme vidner om.

4.5.4 Efter EØSU's mening bør man ikke lade **spareforanstaltninger** øge risikoen for fattigdom eller forværre den ulighed, der allerede har været stigende de senere år. Hvad angår foranstaltninger til overvindelse af krisen, skal det under alle omstændigheder sikres, at disse ikke modarbejder målet om at styrke efterspørgsel og beskæftigelse samt afbøde krisens sociale følger. Medlemsstaterne bør også sikre, at foranstaltninger, som er blevet truffet med henblik på at imødegå den økonomiske krise og statsgælden, ikke truer investeringer i beskæftigelsespolitik eller underminerer almen og faglig uddannelse. EØSU anmoder om en omfattende konsekvensanalyse med henblik på at finde ud af, hvordan man kan nå EU's mål om at vise 20 millioner mennesker vejen ud af fattigdom og social udstødelse inden 2020.

4.5.5 Spareforanstaltningerne havde den største indvirkning på de mennesker, som er afhængige af sociale bidrag samt folk med usikre ansættelsesforhold eller andre vanskeligt stillede grupper på arbejdsmarkedet. Generelt bliver mennesker med begrænset adgang til indkomststøtte ramt hårdest af arbejdsløshed. Derfor er der behov for passende, effektive og bæredygtige sociale sikkerhedsnet, der i særlig grad tager højde for behovet for støtte til de hårdest ramte og mest socialt udsatte og vanskeligt stillede grupper på arbejdsmarkedet.

5. Modernisering af den offentlige forvaltning

5.1.1 Vedrørende modernisering af den offentlige forvaltning er **"forvaltning på flere niveauer" og partnerskaber med repræsentanter for det organiserede civilsamfund på det regionale plan** efter EØSU's mening en forudsætning for god ledelse.

5.1.2 **"Forvaltning på flere niveauer"** består af en fleksibel struktur for relationerne mellem Kommissionen, regeringerne og regionale og lokale myndigheder, der er skræddersyet til specifikke situationer og baseret på tematiske overvejelser, og ikke af

en hierarkisk ramme af kompetencer mellem forskellige myndighedsniveauer. God ledelse er karakteriseret ved åbne relationer og en mindre stram anvendelse af nærhedsprincippet.

5.1.3 **Partnerskab** er et centralt instrument i det kollektive engagement og bidrager til at øge effektiviteten af de offentlige udgifter og de offentlige politikker. De nye former for "effektivt partnerskab" kunne her være et nyttigt instrument til at ledsage innovationsstrategien med deltagelse af og bidrag fra alle de berørte offentlige og private parter, herunder bankerne. Der skal være enkle, klare og effektive regler i hele projektførelsen, og der skal fastlægges frister, ansvar og eventuelle sanktioner.

5.1.4 EØSU opfordrer EU-institutionerne samt medlemsstaterne og regionerne til at sætte grundprincippet under "Small Business Act" for Europa (SBA) om at **"tænke småt først"** i centrum for beslutninger på europæisk, nationalt og regionalt og lokalt plan. Det anbefaler endvidere, at medlemsstaterne og regionerne lægger dette princip til grund for deres politikker til fremme af SMV'erne samt af deres økonomi- og industripolitikker. Udvalget vurderer endelig, at SBA'en bør gives en mere bindende karakter, særlig for EU-institutionerne. EØSU er i den sammenhæng imod Kommissionens aktuelle forslag om at undtage SMV'er og mikrovirksomheder fra EU-retten.

5.1.5 EØSU vurderer, at der bør udpeges nationale **"SMV-repræsentanter"** til at bistå medlemsstaterne med anvendelsen af SBA. EØSU anbefaler endvidere, at der udpeges SMV-repræsentanter på regionalt plan.

5.1.6 Vi skal videre til **"act small first"-stadiet**. SBA'en vil ikke få den forventede succes, medmindre der indføres en reel partnerskabsbaseret forvaltning med flere aktører og på flere niveauer. Det skal sikres, at erhvervslivet og arbejdsmarkedsparterne samt alle repræsentative offentlige og private aktører inddrages i de politiske overvejelser og lovgivningsprocessen, så snart de indledes. EØSU anmoder således om, at de organisationer, der repræsenterer de forskellige kategorier af SMV'er, deltager effektivt i lovgivnings- og beslutningsprocessen på alle niveauer.

5.1.7 EØSU er enig med Rådet og Kommissionen i, at det er ønskeligt med en effektiv "forvaltning på flere niveauer" samt **en bedre styring af EU's midler og politikker**. Spørgsmålet er ikke "om", men "hvordan". Det er et spørgsmål om finjustering af "bottom-up"-initiativer og "top-down"-rammevilkår.

5.1.8 Udvalget er især tilfreds med forslaget om at sikre **større deltagelse fra borgernes og andre interesserede parters side** i udarbejdelsen, gennemførelsen og håndhævelsen af EU-lovgivningen, navnlig takket være forlængelsen af perioden for offentlige høringer og gennem overtrædelsesprocedurerens forenkling og effektivisering.

5.1.9 EØSU glæder sig over moderniseringen af EU's politik for offentlige indkøb for at opnå et mere effektivt og mere

velfungerende indre marked, som er mere innovativt, grønnere og mere socialt. EØSU understreger, at Europa 2020-strategiens innovative tilgange og miljømæssige og sociale aspekter har betydning for offentlige indkøb.

5.1.10 EØSU fremhæver, at principperne om åbenhed og gennemsigtighed samt effektivitet, retssikkerhed, valuta for pengene, konkurrence, SMV'ers og liberale erhvervs adgang til markedet, proportionalitet, flere kontrakter på tværs af grænserne, forhindring af forskelsbehandling og bestikkelse samt behovet for professionalisme er lige så gyldige nu som før.

5.1.11 Unødvendigt bureaukrati skal mindskes for at sikre de bedste resultater for alle. Det skal sikres, at man undgår kompliceret lovgivning og udbredt overregulering ("goldplating") i medlemsstaterne.

5.1.12 EØSU anbefaler, at der foretages en analyse af bedste praksis i og eksempler fra medlemsstaterne efterfulgt af foranstaltninger til at åbne op for markederne.

5.1.13 EØSU glæder sig over den interesse, Kommissionen udviser for styrkelsen af de politiske, lovgivningsmæssige og administrative **procedurer**, som skal sikre, at EU-lovgivningen udarbejdes og håndhæves mere rationelt og hensigtsmæssigt igennem hele processen.

5.1.14 EØSU finder navnlig, at der er behov for en klarere definition af følgende aspekter: hvordan de **forudgående konsekvensanalyser** skal gennemføres af de EU-institutioner,

der har et ansvar herfor; sammensætningen og karakteren af den instans, der skal overvåge konsekvensanalyserne; de anvendte parametre, navnlig for så vidt angår indvirkningen på de grundlæggende rettigheder; hvordan man kan sikre større transparens.

5.1.15 EØSU bifalder derfor initiativet til modernisering af offentlige administrationer via etablering af såkaldte "**kvikskranker**". Administrativt samarbejde om grænseoverskridende spørgsmål kan kun bifaldes. Dette samarbejde bør imidlertid også udvides til politikområder, hvor opfyldelsen af forpligtelser er genstand for debat.

5.1.16 EØSU hilser det velkommen, at Kommissionen ønsker at forbedre styringen af det indre marked gennem øget administrativt samarbejde ved at udbygge og udvikle informationssystemet for det indre marked (IMI).

5.1.17 Informationssystemet for det indre marked er det primære tekniske redskab i samarbejdet mellem de nationale forvaltninger og har desuden potentiale til at blive en brugerflade for brugere af det indre marked.

5.1.18 EØSU mener, at IMI kan hjælpe til at omdanne det administrative samarbejde i det indre marked på en afgørende måde og bringe det på omgangshøjde med borgernes, virksomhedernes og civilsamfundets behov og forventninger og den rolle, som de fremover kan spille for systemets udvikling og virkemåde.

Bruxelles, den 22. februar 2012

Staffan NILSSON

Formand

for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg